

Ponedjeljak, 15. april 2002.
Svedok Karolj Džon Drevenkijević
(Karol John Drewienkiewicz)

Otvorena sednica
Optuženi je pristupio Sudu
Početak u 9.17 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, zamolio sam da se svedok zadrži van sudnice nekoliko minuta ovog jutra. Danas je ovde sa mnom glavni tužilac Suda. Potrebna nam je mala pomoć. Mi ne želimo da ponovo raspravljamo o bilo kom pitanju, već nam je potrebna vaša pomoć u vezi sa odlukom donetom 10. aprila oko vremena koje Tužilaštvo ima na raspolaganju kako bi iznela svoj slučaj. Ova odluka se može naći u transkriptu na strani 2.779. Ja mislim da zvanični transkript počinje od strane 2.782. Zabrinutost Tužilaštva proizilazi, svakako, iz naše obaveze da iznesemo dokaze o ovom Predmetu koje, takođe, proizilazi iz odluke koju je Pretresno veće donelo i mi razumemo da neformalno možda neće biti pisane odluke i da ćemo sa ovakvom odlukom morati da radimo. Tako da, stoga, svakako razumemo da Pretresno veće još uvek razmatra načine kako će dokazi na ispravan način da se predstave, ali tužilac je zabrinut u pogledu onoga sa čime se optuženi, koji brani sam sebe, suočava, imajući u vidu da je njena dužnost da dokaže ceo slučaj. I sa ovim na umu, mi smo posebno zabrinuti oko značenja reči "treba", kada je časni Sud rekao: "Mi smo odlučili da Tužilaštvo treba da okonča svoj slučaj u roku od godinu dana od današnjeg dana". Pretresno veće, naravno, razume da mi moramo da znamo tačno gde smo. Moram da kažem da mi od početka ovog Predmeta radimo sve

šta možemo kako bismo izvodili dokaze na jedan sadržajan način i kako bismo završili izvođenje dokaza Tužilaštva što je moguće ranije i to je, naravno, stajalo u osnovi podneska koji sam ja podneo pre nego što je ova odluka najavljivina. Ali mi bismo bili zahvalni za pomoć oko formulacije reči "treba", ako je to ikako moguće.

SUDIJA MEJ: Pa ako to nije jasno, dozvolite mi da to pojednostavim. Radi se o obaveznom nalogu. To, svakako, može još da se promeni ukoliko dođe do neočekivanih obrta, ukoliko dođe do slučajeva bolesti ili ukoliko dođe do drugih nepredviđenih okolnosti. To može da bude sagledano u odnosu na te okolnosti, ali naša namera je da to bude nalog, a ne neka vrsta pozivnice ili ohrabriranja.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Samo trenutak, molim vas. Hvala vam. Svedok može da se vrati nakon što raščistimo samo još jednu stvar. Pojavio se dodatni komad papira koji je tokom vikenda privukao našu pažnju u našoj neprestanoj potrazi za materijalom koji može da spada pod Pravilo 68, u skladu sa sistemom koji je bio u upotrebi od strane Sekretarijata (Registry) i koji ga je, mislim, već predao optuženom. Ali budući da njega ne zastupaju advokati i budući da ima dosta papira ispred sebe, ja želim da budem potpuno siguran da optuženi zna da je taj dokument dobio. To je sve.

SUDIJA MEJ: Dozvolite mi da se pozabavim sa još dve druge administrativne stvari koje se tiču vremena. U petak ćemo da zasedamo od 9.00 do 12.45. Tokom sledećeg ponedeljka, jedan od naših članova ima zakazan lekarski pregled tokom popodneva i zato ćemo da organizujemo zasedanje između 9.00 i 15.00. Molim da se uvede svedok. Da, izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pre svega, želeo bih da ovo prokomentarišem. Ovo je apsurdno da se 14 meseci postavlja kao neki nedovoljan vremenski okvir za iznošenje ove takozvane optužbe. Drugo, ovo samo dokazuje njen pravi karakter. A drugo, bez obzira na činjenicu što ste vi prošle nedelje raspravljali o neakvim navodnim mojim mogućnostima komunikacije sa mojim saradnicima i

prikupljanju činjenica, davanju materijala, ja ni do danas nisam bio u mogućnosti, niti u toku ovog vikenda da svojim saradnicima dam na raspolaganje bilo kakve informacije i da uspostavim kontakt u funkciji pripreme materijala za njih. A obrazloženje koje mi je dato zašto to ne mogu da učinim je da vi niste doneli nikakvu odluku u vezi sa tim i da, prema tome, ja nisam u mogućnosti da ih obavestim ni o kakvim činjenicama, niti materijalima koje sam dobio. Tako da ja ne razumem kako to da oni kažu da ne postoji nikakva odluka o tom pitanju ako ste o tome na Sudu raspravljali prošle nedelje. I još imam jednu primedbu. Materijali mi se i dalje dostavljaju na engleskom jeziku, a, kao što znate, vaša obaveza je da mi ih dostavljate na srpskom.

SUDIJA MEJ: Dozvolite mi da se pozabavim ovim pitanjima. Prvo, radi se o rokovima za Tužilaštvo. Tu se uopšte ne radi o vama. To je pitanje o kome će Sud da odluči. Drugo, objašnjenje koje vam je dato u vezi sa tim zašto niste u mogućnosti da komunicirate sa vašim saradnicima je tačno objašnjenje. Odluka o tome još nije doneta. Odluka će tek da bude doneta i vi ćete o tome da budete obavješteni. Treće, pogledaćemo situaciju sa dokumentima koji se vama dostavljaju. Gospodine Najs, možda biste nam vi ukratko mogli ovde da nam pomognete.

TUŽILAC NAJS: Ja ne znam tačno o kojoj kategoriji dokumenata on govori, kad kaže da ih je dobio samo na engleskom jeziku. Ako bi on bio malo određeniji, onda bih mogao da se pozabavim time. Mi samo gledamo da mu učinimo ustupak i da mu pomognemo zbog toga što on odbija da pogleda te dokumente, mislim da mu i dalje uručujemo izjave svedoka koji treba da svedoče neposredno pre nego što oni dođu da daju svoju izjavu. Isto tako, mi ispunjavamo i naše obaveze iz Pravila 68 na savestan način kao što smo to učinili i ovog jutra. Međutim, to mu se dostavlja većinom na jezicima Tribunala. I slučajno, mislim da će doći vreme kada će Pretresno veće želeći da preispita svoje ranije odluke u pogledu jezika koje optuženi razume. Iako ja razumem da je ranije doneta odluka da mu materijal treba dostavljati na srpskom jeziku ili na BHS jeziku

zbog toga što u to vreme nismo znali tačno u kojoj meri on vlada engleskim jezikom, sada znamo da on veoma dobro govori i razume engleski jezik. On je dugo vremena radio u Americi (United States of America), on, naravno, može da preferira da govori svoj sopstveni jezik, to je sasvim razumljivo, ali imajući u vidu ogromne troškove koji se daju za prevođenje, imajući, takođe, u vidu enormnu količinu novca, vremena i sredstava koja su utrošena da bi mu se obezbedilo dvostruko više materijala nego što to pravila zahtevaju, zbog toga što on odbija da pogleda materijal, Pretresno veće možda može da razmisli da je možda došlo vreme da preispita svaku odluku koja je doneta na osnovu sugestije da on ne razume engleski, kada ga on, očigledno, veoma dobro razume.

SUDIJA MEJ: Gospodine Najs, time ćemo da se pozabavimo kada za to dođe vreme. Svedok je ovde i treba da idemo dalje sa njegovim svedočenjem.

TUŽILAC NAJS: Svakako.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću, možete da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Opet smo čuli jednu neistinu. Ja nisam radio u Americi. To je netačno. I drugo, čak i ako ja razumem ono šta piše u dokumentima, to ne znači da ga razumeju i moji saradnici koji su tu kako bi prikupili informacije i činjenice za mene. A ja ne mogu povrh svega da im služim i kao prevodilac. I ja ne vidim zašto to nije njihova obaveza da prevedu dokumente na srpski. Tu je, takođe i prijatelj suda kome su potrebni dokumenti na srpskom jeziku. Prema tome, smatram da je potpuno deplasirano praviti polemiku o tome da li treba da mi se daju izjave svedoka na engleskom ili ne. Hvala vam. Sada, shvatio sam da mogu da nastavim sa unakrsnim ispitivanjem. Da li je to tačno?

SUDIJA MEJ: Da.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nastavićemo tamo gde smo stali i to je sledeće: mi možemo videti iz pitanja koje sam postavio na bazi izjava članova Verifikacione misije (OSCE Kosovo Verification Mission) na jednoj strani kojoj ste vi bili izvršni šef kako smo konstatovali i na drugoj strani, na bazi izjava raznih terorističkih šefova sa Kosova i Metohije, da je misija služila da se spase teroristička aktivnost na Kosovu i Metohiji, da se oživi vojska, kako Melo Dinaj (Melo Dinaj) kaže u odgovoru na pitanje koje sam ja postavio.

SUDIJA MEJ: Šta je pitanje? Vi, znači, iznosite tvrdnju, samo trenutak. Vi ste rekli na osnovu izjava koje su dali šefovi terorista, da je misija poslužila svrsi da se spase teroristička aktivnost. Dakle, da li vi iznosite tvrdnju da je svrha misije bila u tome?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da. Ja iznosim tvrdnju da je svrha i cilj misije bila nesumnjivo pripremanje preduslova, preteksta za rat protiv Jugoslavije. To je moja prva poenta. A moja druga poenta je...

SUDIJA MEJ: Nemojte. Ovde ste da postavljate pitanja, a ne da iznosite govore. Dakle, ovde se radi o dve stvari, da vi izgleda postavljate dva pitanja koja treba da se upute svedoku i ja ću da ih postavim svedoku. Samo trenutak, gospodine Miloševiću. Nije fer prema svedoku da vi iznosite te tvrdnje pred svedokom. On treba da dobije šansu da na njih odgovori. Generale, da li možete da nam pomognete u vezi sa ovim: Prvo, izneta je tvrdnja da je svrha misije bila, kao što ste to čuli, da se sačuvaju terorističke aktivnosti. I druga tvrdnja bila je da se pripremao teren, odnosno da se napravi izgovor za rat protiv Jugoslavije. Ja ne znam da li možete na to da odgovorite.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Svrha misije bila je da se verifikuje sporazum na terenu sporazum koji je postignut između OEBS-a (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) i

Savezne Republike Jugoslavije. Taj sporazum je bio jedan od dokumenata o kojima sam već ranije govorio. Mi smo smatrali da smo tamo kako bismo osigurali da ne dođe do rata. Setićete se da su tokom septembra i početkom oktobra 1998. godine stvari bile veoma napete u regionu, gde je postojalo mnogo aktivnosti koje su izgledale veoma zloslutno. NATO je izdao izvesna naređenja koja su objavljena u javnosti i koja su ukazivala na neku vrstu priprema. Tokom toga perioda, došlo je do sklapanja sporazuma između OEBS-a i Savezne Republike Jugoslavije kako bi se smirile napetosti i kako bi se pokušao povratak na normalan život ili barem povratak u neku normalniju situaciju. To je svakako bio način kako smo mi sagledali našu ulogu i uložili smo mnogo napora da budemo nepristrasni sa svim ljudima sa kojima smo dolazili u kontakt.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznata izjava i to je mesto na kome smo stali, od strane Haradinaja (Ramush Haradinaj), zbog toga što ja želim da dokažem tezu koju je maločas gospodin Mej (May) pokrenuo, što će reći, on ju je interpretirao, da je njima u njihovoj nameri da deluju protiv Srbije, bilo neophodno kako bi se ubedila šira međunarodna zajednica, da preduzme akciju protiv Srbije, bilo im je neophodno da uzurpiraju ili zatvore Kijevo (Kijeve) i Dečane (Decane), Prilep (Prejlep) i tako dalje. Tako da su Kijevo, Dečani, Prilep mesta koja su ovde pomenuta. To su dobro poznata mesta u kojima su oni izazvali neverovatno divljaštvo i konflikte, svireposti, a ta mesta su poznata upravo po činjenici da su Vojska Jugoslavije i snage bezbednosti Jugoslavije optuženi upravo za događaje koji su se odigrali na tim mestima. Dakle, da li je tačno da je njihova uloga bila u tome da proizvedu što je moguće više krvoprolića i sukoba kako bi se onda ovo verifikovalo kao odgovornost snaga bezbednosti Jugoslavije? Da ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Podsetio sam vas na njegovu izjavu da je dolazak verifikatora na Kosovo omogućio oživiljavanje OVK (UCK, Ushtria Clirimtare e Kosoves) i on je čak rekao da je taj sporazum spasao OVK. A onda je on takođe rekao da je to

u mnogome pomoglo kako bi se oživela vojska. On kaže "oživila vojska". Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je mišljenje koje nije moje i ja za tu izjavu pre današnjeg dana nisam čuo ili pre petka kada je prvi put pomenuta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovo je objavljeno u njegovoj knjizi i u intervjuima i tako dalje, baš kao što su i mnogi drugi koji su, posle okupacije Kosova, smatrali da su u prilici da kažu bilo šta što im ide u prilog.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ovo nije pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li je to netačno?

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, ovo nije pitanje.

TUŽILAC NAJS: Ovo nije pitanje. Mi zaista više ne možemo sebi da priuštimo da trošimo vreme na izjave ovog optuženog i on jednostavno ponovo koristi vreme da daje izjave. Mi na ovo moramo da uložimo prigovor.

SUDIJA MEJ: U redu, gospodine Najs. Mi smo konstatovali vaš prigovor. Gospodine Miloševiću, čuli ste stav Tužilaštva. Oni imaju pravo da zauzmu takav stav. Vi možete da držite vaše govore kad za to dođe vreme, ne sada. Svedok je prisutan i njemu treba da postavljate pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo su isključivo pitanja i ona su deo predmeta koji razmatramo, bez obzira na činjenicu što niti vi, niti Tužilaštvo ne želite da ih čujete. A kad je reč o gubljenju vremena, mi smo čuli drugu stranu...

SUDIJA MEJ: Ovo nije pravilna primedba. Stvari će da budu mnogo jednostavnije ukoliko budete postavljali samo pitanja. Jedan od načina na koji može da se ustanovi da li se radi o pitanju jeste da li je ono kratko, kakva bi trebalo da budu. Trebalo bi da svi budemo

brži.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nadam se da će i odgovori, takođe, biti brži.

SUDIJA MEJ: Da. Možda bi, generale, vi to takođe trebali da imate na umu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, polazeći od vašeg poslednjeg odgovora, pozivam se na njegovu izjavu, o razgovorima vođenim sa vojnim posmatračima, kako on kaže "raznih vojski" i to posebno engleske, američke, francuske i kanadske vojske, dakle, da li su ti pregovori i razgovori bili u skladu sa objašnjenjima koje sam ja dao ili nisu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. To su bili redovni sastanci između ljudi koji su bili određeni da rade na vezi sa pobunjenicima, sa Oslobodilačkom vojskom Kosova, zbog toga što je nama je bilo potrebno da imamo regularne linije komunikacije sa njima, tako da kada bi došlo do nekih incidenata, mi bismo mogli da odmah stupimo u kontakt sa njima kao i sa bilo kojom drugom stranom u incidentum u nameri da precizno otkrijemo šta se dogodilo i da okončamo incident što je brže moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako onda možemo objasniti ono šta on kaže u objašnjenju tih susreta? A on kaže da je "prethodnica priprema za NATO za vazdušnu kampanju koja je trebalo da usledi" bio odvojeni predmet o kome se raspravljalo i da je to bio sadržaj tih razgovora. Kako bismo mogli to da objasnimo?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja ne verujem da su oficiri za vezu koje sam ja odredio otišli u Oslobodilačku vojsku Kosova kako bi sa njima diskutovali o pripremama NATO-a za vazdušnu kampanju. Ja, jednostavno, ne verujem u to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi verujete da je, govoreći o oblicima saradnje između OVK i NATO, tokom bombardovanja on rekao, tokom ovog perioda, u vojnom smislu, da je Kosovo bilo zajedničko polje za NATO i OVK? Ja sam imao prednost i ja sam

imao prednost od vazdušnih napada, a NATO je imao prednost od našeg delovanja protiv srpskih snaga i tako dalje.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Tokom prvog meseca vazdušne kampanje, ja sam se nalazio u Makedoniji, a ne na Kosovu. Makedoniju sam napustio 24. aprila i nisam se više tamo vraćao tokom preostalog dela vazdušne kampanje. Tako da ja nisam bio na Kosovu tokom vazdušne kampanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste znali kada ste komunicirali sa takvim ljudima kao što je Haradinaj, Tači (Hashim Thaqi) i ostali da li ste znali da su oni bili okrivljeni, evo ja imam ovde kod sebe rešenje za, na primer, za tog istog Haradinaja i ubistva, 75 ubistava, grupnih ubistava, pojedinačnih ubistava, pljačkanja Srba, Albanaca, policajaca i tako dalje? Da li ste u to vreme znali sa kakvom ste vrstom osoba vi komunicirali i saradivali? Da li ste bili toga svesni?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Bilo nam je dobro poznato da su oni jedna pobunjenička organizacija i bilo nam je dobro poznato da su oni ubijali policajce i niti u jednom trenutku, tokom vremena dok smo mi boravili na Kosovu, mi nismo odobravali ubijanje policajaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi njih smatrate terorističkom organizacijom ili pobunjeničkom organizacijom?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je pobunjenik bolja reč zbog toga što je manje emotivna.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Smatrate li da je "terorista" emotivna reč?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to važi za sve teroriste na svetu ili samo za kosovske teroriste?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Jedini koje sam ja sreo licem u lice bili su oni na Kosovu, tako da ja na tome zasnivam svoj sud.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I sa tim u vezi vratimo se za trenutak na ono što ste upravo govorili o ciljevima misije. Da li su vam poznati tekstovi u "Sandej Tajmsu" (Sunday Times) od 12. marta 2000. godine, u kojima se kaže da su evropski diplomati koji su u to vreme radili za OEBS, tvrdili da je ova organizacija izneverena američkom politikom koja je učinila da vazdušni napadi postanu neizbežni?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo smatrali da smo tamo kako situacija ne bi postala gora, tako da se stvari kakvi su vazdušni udari uopšte ne dogode. Ali mi se svakako nismo osećali izneverenim od strane američke politike, kao što vi to tvrdite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A francuska novina "Lumanite" (L'Humanite) pisala je o tome 18. novembra 1999. godine i da je u njihovim tekstovima tvrđeno sledeće: da je potpredsednik parlamentarne skupštine OEBS-a Namac, njegovo ime je bilo Vil Vimer (Willy Wimmer), optužio SAD da su uz pomoć Velike Britanije (Great Britain) oni podrivali misiju OEBS-a. I ovde ja imam citat: "Svi su u OEBS-u znali da NATO i SAD i Velika Britanija ne žele da misija bude uspešna. Čuo sam brojna svedočenja od strane ljudi koji su govorili da američki instruktori obučavaju albanske borce. Oni su im objašnjavali da je strateški mudro ubijati srpske policajce u nameri da izazovu represiju većih dimenzija nad albanskom zajednicom". To su bile reči verifikatora. "Sreo sam dvojicu svojih kolega na terenu koji su obavljali svoje zadatke, koji su bili zauzeti svojim zadatkom fotografisanja radara. Mislio sam da je naša misija okončana kada su neki ljudi pomislili da su prikupili dovoljno podataka potrebnih za početak bombardovanja". Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, zaista nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je sledeće tačno, šta on kaže, da su svi u OEBS-u su znali kako NATO i SAD i Britanija na prvom mestu nisu želeli da naša misija bude uspešna? Tim rečima. Da li je to tačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, apsolutno ne.

SUDIJA MEJ: Da li se odvijala neka diskusija u okviru misije u ovom smislu? Možete li da nam kažete nešto o tome? Ovi izveštaji su, po svemu sudeći, davani novinarima i izgleda da su dolazili od ljudi iz misije, iako to ne mora da bude tako. Da li su izražavani pogledi u ovom smislu u to vreme?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Pa OEBS vam je jedna velika crkva, da se tako izrazim, časni Sude i mi smo bili tamo sa ljudima koji su nam zemlje članice poslale, i, naravno, svako je imao svoje vlastito mišljenje. Prema tome, to nije bilo mesto na kojem se sloboda govora sistematski gušila. I tako je unutar same misije postojao čitav niz različitih mišljenja o tome kakav je potencijal misije bio kako bi ona nastavila da obavlja svoj posao. Neki ljudi su bili više optimistički nastrojeni, neki manje. Neki ljudi su bili odlučniji od drugih da učine da misija uspe.

SUDIJA MEJ: Hvala vam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Sandej Tajms" iz marta 2000. godine piše: "Američki obaveštajni agenti su priznali da su pomagali u pripremanju i obučavanju OVK pre nego što je NATO bombardovao Jugoslaviju. Ovo priznanje je izazvalo ogorčenje u delu evropskih diplomata koji su rekli da je to podrilo napore za političko rešenje sukoba između Srba i Albanaca". Da li znate nešto o tome?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja nikada nisam naišao na američke agente koji su obučavali Oslobođilačku vojsku Kosova. Ja sam, tu i tamo, čuo neku glasinu o tome da su postojali neki pojedinci koji su se obreli u Oslobođilačkoj vojsci Kosova, a koji nisu bili iz tog regiona. Međutim, nije mi rečeno da su to Ameri-

kanci, i ja takve ljude nisam nikada sreo, međutim, stalno su kružile glasine o tome da postoji jedan ili dvojica plaćenika koji se nalaze u OVK. Ali, kao što sam rekao, ja ih nikada nisam video.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi smatrate da agenti CIA (Central Intelligence Agency) nisu učestvovali u vašoj misiji?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nijednog nisam identifikovao kao takvog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema pisanju upravo vaše britanske štampe, Voker (William Walker) je priznao da je CIA gotovo sigurno učestvovala u odbrojavanju do vazдушnih napada. Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da to morate da pitate Vokera.

SUDIJA MEJ: Da. Da li je gospodin Voker svedok? Morate na to da me podsetite.

TUŽILAC NAJS: Ja nisam u mogućnosti u ovom trenutku da govorim o tome.

SUDIJA MEJ: U redu. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su funkcioneri CIA nadgledali primirje na Kosovu između 1998. i 1999. godine i za to vreme razvijali veze sa OVK kojoj su davali američke priručnike za borbu protiv srpske vojske i srpske policije? Ovo piše "Sandej Tajms". O ovome je pisao "Sandej Tajms". Da li je to tačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Moram da kažem da mi to nije poznato. Isto tako moram da kažem da ja ne verujem svesmu što pročitam u "Sandej Tajmsu".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno ovo šta dalje kažu oni, u nastavku, kada se OEBS povukao sa Kosova nedelju

dana pre početka vazdušnih napada prošle godine, mnogi od njihovih satelitskih telefona i sistema za globalno lociranje tajno su predati na upotrebu OVK, što je komandantima gerile omogućilo da ostanu u kontaktu sa NATO i Vašingtonom (Washington) i da je OVK posedovao mobilne telefone i, takođe, broj mobilnog telefona generala Klarka (Wesley Clark). Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: OVK je svakako imao pristup satelitskim telefonima. Mi nismo njima ostavili telefone kad smo otišli. Oni su ih već imali. Kada smo evakuisali našu misiju u Makedoniju, mi smo primali informacije putem tih telefona koje im mi nismo ostavili, već koje su oni i onako imali, o tome šta se događalo u pogledu povrede ljudskih prava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A od koga ste dobijali te informacije, od OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: U nekim okolnostima, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Takođe kaže "Sandej Tajms" da je OVK priznao da su imali dugogodišnje veze sa američkim i britanskim obaveštajnim službama. Šaban Šamata (Shaban Shamata) koji je bio uključen u pokušaj da se destabilizuju sela sa većinskim albanskim stanovništvom u Srbiji, izjavio je da se 1996. godine na severu Albanije (Albania) sastao sa britanskim, američkim i švajcarskim agentima. Da li je i to netačno? Dakle, suština ovoga šta vas pitam je u tome da li su postojale veze sa američkim i evropskim obaveštajnim službama. Da li ćete reći da je to takođe netačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio u Nemačkoj (Germany) i u Sarajevu tokom 1996. godine. Ja nisam bio u severnoj Albaniji. Jednostavno ne znam ništa o tome i svakako ja nisam čak ni znao da Švajcarska (Switzerland) uopšte ima tajne agente.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Agim Čeku (Agim Ceku), komandant OVK, uspostavio je kontakte sa Amerikancima tokom

svoje službe u hrvatskoj vojsci, koja je modernizovana uz pomoć ove kooperacije za vojne profesionalne resurse, a to je MPRI, kompanija specijalizovana za vojni trening i opremu i personal te kompanije je proveo neko vreme na Kosovu zajedno sa drugim kompanijama. "Dinkor" (Dincor) je bila još jedna kompanija, koja je pomagala trening i opremu bosanske armije. Da li vam je poznat boravak članova te kompanije na Kosovu, odnosno obe ove kompanije i njihovog personala na Kosovu? Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Meni su poznate obe te kompanije. Preko "Dinkora" su Amerikanci angažovali ljude koji su doprinicali Kosovskoj verifikacionoj misiji, zbog toga što su oni imali unutrašnjih problema i nisu bili u mogućnosti da vojni personal u službi šalju u Kosovsku verifikacionu misiju. Tako da su oni pojedinačno preuzimani od strane "Dinkora" i nakon toga prosleđivani OEBS-u. Organizacija MPRI, koliko je meni poznato, vodila je u Bosni program za obuku i opremanje. Taj program je vođen sa dosta ljudstva i neki ljudi koji su radili za MPRI prestali su da rade za MPRI u Bosni i prijavili su se u "Dinkor" kako bi postali članovi Kosovske verifikacione misije u različitom svojstvu, a neki od njih su i primljeni. Do određenog nivoa, ja mislim da je to bilo pitanje hitnosti i da su to bili Amerikanci koji su imali neko znanje o regionu i u nekim slučajevima su govorili jezik, a bili su na raspolaganju veoma brzo. I "Dinkor" ih je preuzeo, tako da su oni su radili za "Dinkor" dok su bili sa nama. Koliko je meni poznato, MPRI uopšte nije bio prisutan na Kosovu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači da su obe te kompanije koje su radile u Bosni bile prebačene da rade na Kosovu, da budu uključene u istu vrstu posla na Kosovu. Da li je to ono šta vi kažete?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nisam to rekao. Rekao sam da je MPRI unajmio ljude u Bosni da obave posao. Tokom 1998. godine taj posao je okončan. Neki od tih ljudi su unajmljeni od strane "Dinkora" da obave različiti posao unutar Kosovske verifikacione misije. Jer MPRI je u Bosni obučavao armiju Federacije u taktici. Na Kosovu su oni radili sa "Dinkorom", oni su

bili verifikatori u našoj misiji na isti način kao i svi mi ostali. Mogu odlučno da kažem da nikakva obuka tu nije sprovedena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kategorični ste u tome?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, koliko je to meni poznato, stvari su bile takve.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tokom 18. novembra 1999. godine, francuska novina "Lumanite" piše o tome kako je potpredsednik parlamentarne skupštine OEBS-a, Vili Vimer optužio SAD da uz pomoć Velike Britanije podrivaju misiju na Kosovu. Ovde je citat odatle: "Oni su na svaki mogući način sabotirali mirnovni plan na kome je OEBS strpljivo radio. Oni su podržavali pripadnike UČK koji su bili borci umesto da su ohrabrivali umerene Rugovine (Ibrahim Rugova) pristalice. Jugoslovenska strana je poštovala mirovni sporazum zaključen u oktobru, ali ga je UČK sistematski kršio i ovo, očigledno, nije išlo na ruku pojedinim krugovima". Da li je to tačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, koliko je meni poznato. Kada je sporazum potpisan u oktobru 1998. godine, namera je bila da se potpiše sličan sporazum i između OEBS-a i zajednice kosovskih Albanaca i snažni naponi su bili učinjeni od strane ambasadora Krisa Hila (Christopher Hill), američkog diplomate da se postigne takav sporazum. Taj napor se nastavio i tokom decembra 1998. godine, pre nego što je konačno zaključeno da verovatno neće biti moguće postići takav sporazum. Mi smo itekako želeli da se takav sporazum postigne i mi smo uspostavili dosta kontakata sa Rugovom i pokušali da ga uverimo da on tada na Kosovu zauzme jednu istaknutiju, više vodeću ulogu, što on nije bio voljan da učini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Isti list piše o svedočenju verifikatora koji je rekao: "Čuo sam brojna svedočenja mnogih ljudi koja tvrde da su američki instruktori obučavali albanske borce. Oni su im objašnjavali da je strateški mudro ubijati srpske policajce sa namerom da se izazove represija većih dimenzija nad albanskom

zajednicom". Da li vam je to poznato ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Mi smo se u potpunosti protivili ideji da OVK ubija policajce. Mi smo njima jasno dali do znanja da na taj način neće pridobiti nikakvu podršku za njihov cilj i ubiti policajce u jednoj suverenoj državi unutar teritorije te države je sasvim pogrešno i mi smo to njima rekli mnogo, mnogo puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Oni takođe tvrde da je UČK primoravala Kosovare da se priključe izbegličkim konvojima, da bi na taj način naterali Zapad da što pre reaguje. Lokalno obezbeđenje OEBS-a je sastavljalo izveštaje o lokalnim posmatračima i kasnije su ti izveštaji bili uništeni. Oni su pažljivo zapisivali stav svake pojedine osobe prema UČK. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Urađena su brojna istraživanja od strane raznih sekcija misije. Ja nisam upoznat sa svim tim istraživanjima. Ne, nisam upoznat sa svakim od njih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato sledeće, na "Dojče vele" (Deutsche Welle), doktor Albert Štal (Albert Stahl) iz Centra za strateške studije univerziteta u Cirihi (Zurich), 5. decembra 2000. godine govorio je o ulozi obaveštajnih službi, o CIA koja je veoma rano izgradila svoje veze. "To je bilo dobro poznato iz razgovora koji su prošle godine vođeni u Švajcarskoj. OVK je praktično obučavala jedna američka organizacija za vreme rata koja se između ostalog sastojala od bivših oficira profesionalne vojske. Ova veza postoji, a veze sa ostalim obaveštajnim službama su mi nepoznate." To tvrdi doktor Albert Štal iz Centra za strateške studije sa univerziteta u Cirihi, 5. decembra 2000. godine za "Dojče vele". Da li vam je to poznato? Ne mislim na to šta Štal tvrdi, ali vas ja ponovo pitam o suštini njegove tvrdnje, pre nego o tome šta je on govorio. Da li je tačna ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam upoznat sa aktivnostima CIA u obuci OVK, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mada nemačka štampa kaže

da su agenti CIA pre napada na Jugoslaviju podržavali i pomagali OVK...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Gospodine Miloševiću, nema poente u tome šta ste rekli. Poenta je već bila naglašena. Svedok je rekao da on nije bio s tim upoznat, tako da sada treba da pređemo na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo je upravo suština teme.

SUDIJA MEJ: Možda jeste, ali što se tiče ovog svedoka, on je rekao da sa time nije bio upoznat. On više ne može da nam pomogne. Ako o tome imate neke dokaze, vi možete da ih iznesete.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli za Hajnca Lokvajha (Heinz Lockweih), penzionisanog brigadnog generala iz Bona (Bonn), koji je sve do 2000. godine bio član nemačke delegacije OEBS-a u Beču (Vienna)? On je, takođe, učestvovao u pregovorima o kontroli naoružanja na osnovu Dejtonskog sporazuma (Dayton Accord) i on je takođe objavio knjigu, "Hans Hien Lacra", on je takođe objavio još jednu knjigu, "Rat koji je mogao biti izbegnut" (A War That Could Have Been Avoided). Da li ste čuli za njega?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, ali postoji mnogo penzionisanih brigadnih generala nemačke vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On je objavio knjigu. Zato sam pretpostavljao da ste čuli za njega. Dakle, on tvrdi da je OVK uživala nedvosmisleni podršku zapada?

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, mogu li ja nešto da kažem?

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC NAJS: I to je nešto što se pojavljuje u čistoj formi sa ovim pitanjem koje je započeto, ali to se pojavljuje sa svim materijalima koji su pokrenuti ovog jutra. Optuženi jasno vrši svoje unakrsno ispitivanje na osnovu izvoda iz materijala, umesto da predstavi materijal u potpunosti. To je uvek problem. Istina je da se time štedi dosta vremena, ali ispravan način da se predstavi materijal jeste da se predstavi celokupan dokument tako da se može proveriti njegov sadržaj, a mi smo imali ranije primere kada je optuženi unakrsno ispitivao izvan konteksta u odnosu na dokumente. Ali kada dođemo do ovakvog primera kakav je ovaj i on postavi pitanje o određenom delu, da li svedok poznaje autora, ako svedok ne poznaje autora, kakva relevantna vrednost može tu da bude u daljem nastojanju da mu se postavljaju pitanja o sadržaju knjige sa kojom svedok nije upoznat, a mi nećemo da budemo u stanju da pregledamo i proverimo njen sadržaj i to nas nigde ne vodi?

SUDIJA MEJ: To zavisi od toga šta se u knjizi navodi. Možda svedok može da odgovori na pitanje, možda ne može, ali mi još uvek ne znamo kakvo je pitanje. To svakako nije unakrsno ispitivanje, nije pitanje ono šta je bitno, već je odgovor bitan. Možda svedok može da nam pomogne u vezi sa nekim određenim pitanjem. On to možda može da učini, a možda ne može. Ali, u svakom slučaju, u ovom Predmetu treba da se ima u vidu da se radi o osobi koja sama sebe brani, tako da pravila koja se odnose na profesionalnog advokata moraju da se posmatraju u tom svetlu. Njemu se mora dozvoliti malo prostora u tome. Naravno, izvore treba identifikovati tako da vi možete da ih proverite.

TUŽILAC NAJS: Mi preferiramo da se oni prezentiraju u pravo vreme tako da i mi možemo da ih pogledamo.

SUDIJA MEJ: To je istina. Da. Izvolite, šta želite da iznesete iz te knjige? Možete li možda da nam navedete stranu knjige o kojoj govorite, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pre svega, želeo bih da one-mogućite da mi se oduzima vreme. Dakle, uopšte nije važna knji-ga. Važni su njeni različiti stavovi. Treće, ko god ne veruje da su ti stavovi sadržani u toj knjizi, može da ih proveri. A kome god ovo smeta, može ih smatrati mojim ličnim stavovima koje ja proveram dvostruko upućujući pitanje ovom svedoku. Meni je to sve podjednako isto, tako da vas ja pitam da li je tačno da je OVK uživala nepodeljenu podršku Zapada?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To nije tačno, ne. Mi nismo išli tamo da bismo pružili podršku OVK. Mi smo išli tamo da sprečimo da jedna situacija koja je bila dovoljno loša ne postane još gora, pokušali smo da stvari popravimo i da eventualno organi-zujemo izbore.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada se NATO uključio u konflikt jasno zauzimajući poziciju protiv Srba, okrećući svoj potencijal samo protiv Srba putem pretnji, a da li ovo postaje istina, da je OVK imala najveći vojni savez kao saveznike u nameri da ostvari svoje ciljeve? Da li je ovo tačno ili ovo nije tačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ovo nije način na koji je NATO sagledavao ono šta je činio, iako ja odbijam da govorim u ime NATO-a zbog toga što u to vreme ja nisam služio u NATO.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi uočili da je američki predsednik 24. marta 1999. godine, u svom govoru američkom narodu, nije stavio na prvo mesto humanitarnu katastrofu već kredibilitet NATO?

SUDIJA MEJ: To nije nešto o čemu svedok može da govori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa to je opšte poznata činjenica. Ja ga pitam da li je on to uočio?

SUDIJA MEJ: Vi možete za to da izvedete dokaze kada za to dođe vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je bilo Klintonovo (Bill Clinton) javno istupanje i to je veoma lako dokazati. A da li vam je poznato da isto to kaže Klark za vesti Si-Bi-Es (CBS) tokom maja 2001. godine, 15. maja 2001. godine, između ostalog: "Ono što Milošević nikada nije shvatio je da se ovde nije radilo o sukobu koji se odnosio strogo na Kosovo. Čak nije se radilo o sukobu koji je imao veze sa etničkim čišćenjem u krajnjoj liniji. Radilo se o borbi za budućnost NATO-a, o kredibilitetu SAD kao faktora u svetskim događajima".

SUDIJA MEJ: Da li vi pitate svedoka da li on to može da pojasni? Da li je to ono šta želite da znate?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne. Ja pitam da li to, po njegovom mišljenju, otkriva pozadinu i stvarne razloge za agresiju protiv Jugoslavije? I da je njegova misija bila u istoj funkciji. To je moje pitanje.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Ja mislim da smo mi bili tamo kako bismo sprečili humanitarnu katastrofu i ja sam to mislio tada i još uvek tako mislim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa obzirom da veliki broj verifikatora očigledno ne deli vaše mišljenje, da li je tačno ovo šta su italijanski verifikatori rekli, i što je objavljeno u geostrateškom časopisu pod nazivom "Limas" (Limas) u kome piše da su Amerikanci sabotirali misiju OEBS-a i takođe je dat citat. Dakle, to je "Limes", italijanski geostrateški časopis. Takođe se radi o italijanskim verifikatorima: "Po mom mišljenju, on je imao dva primarna cilja. Jedan je bio da se infiltrira osoblje sa obaveštajnim zadacima u ratnu zonu i za aktivnosti specijalnih snaga, da se izvrši pripremni rad za predodređeni rat". Drugi cilj je bio da se u svetu ostavi utisak da je sve pokušano i da se tako stvori osnov za javno pristajanje na agresiju koju smo pripremili". Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sigurno bih rekao da smo sve pokušali da učinimo. U svakom slučaju, nismo bili tamo da u ratnu zonu ubacimo ljude sa obaveštajnim zadacima ili za

aktivnosti specijalnih snaga. Mi smo bili tamo da izvršimo zadatak u skladu sa sporazumom, na najbolji način na koji smo mi to mogli, bez obzira što on nije bio savršen, i bez saradnje mnogih ljudi koji su bili na terenu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Italijani kažu u ovom istom izvoru: "Članovi KVM su kritikovali Vokera i njegovog britanskog šefa operacija, Karolja Džona Drevenkijeviča (Karol John Drewienkiewicz) zato što su odbili da sarađuju sa srpskim vlastima". Da li je to tačno ili nije? Da li su vas kritikovali? Da li su vas kritikovali pojedini članovi misije ili su vas oni međusobno kritikovali, a da vi to niste znali?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sećam se trenutaka kada nisu svi bili sasvim ubeđeni u ispravnost određenih akcija. U tom trenutku bi načelnik misije donosio odluku i mi bismo je sproveli. Nije se radilo o takmičenju popularnosti. To je bila misija koja je pokušavala da spreči da dođe do loših stvari. Ako se povremeno neko možda nadurio zato što mu je rečeno: "Čuli smo sva mišljenja, dajte sada da sprovedemo odluku koju je doneo načelnik misije", onda je u takvim slučajevima bilo ljudi koji bi se nadurili, ali mi smo bili tu kako bi smo bili efikasni. Mi nismo bili tu kako bismo učestvovali na izboru lepote.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali oni takođe kažu da su vas kritikovali i kako to ovde piše, ovo je direktan citat: "...za ljudska prava. Za kontrolisanje toka informacija u misiji i najozbiljnije od svega, za korišćenje misije kako bi se ostvarili kontakti sa pobunjenicima iz UČK i kako bi se oni obučili da navode NATO ka metama u bombardovanju koje je trebalo da usledi". Da li je to tačno ili ne? Ovo je ono šta su rekli članovi vaše misije.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Svakako da je deo naše uloge bio da stupimo u vezu sa OVK, tako da kada bi došlo do incidenta, mi bismo mogli da razgovaramo sa obema stranama koje su učestvovala u incidentu kako bismo, prvo, otkrili pravilnosti i nepravilnosti u njemu i kao drugo, da pokušamo da smirimo situaciju. Vi to možete da uradite samo ako imate pristup i OVK kao

i srpskim snagama bezbednosti. Dakle da, mi smo to činili. Mi to nismo činili sa namerom kako bismo obučavali pobunjenike. Bilo je trenutaka, ja to moram da kažem, kada sam tokom razgovora o događajima sa višim srpskim oficirima, ja pokušavao da ih obučim tako što sam objašnjavao razliku između proporcionalnog i disproporcionalnog odgovora, ali izgleda da nisam imao mnogo uspeha u tom pokušaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u vezi sa ovim, oni kažu da su neki članovi misije trenirali UČK da NATO bombardere navodi na različite ciljeve. Italijanski verifikatori kažu: "Bombardovanje je počelo 24. marta, i srpske snage bezbednosti su krenule da iskorenjuju sve sumnjive OVK indikatore". Ove operacije su verovatno u srži onoga što je NATO opisao kao etničko čišćenje.

SUDIJA MEJ: A koje je vaše pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moje je pitanje da li je to tačno, ali nisam ga završio... "Međutim, pre bombardovanja članovi KVM su posvedočili o niskom nivou nasilja kao i učestalim provokacijama od strane OVK". Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo 24. marta već bili u Makedoniji i naš jedini kontakt sa onim šta se dešavalo na Kosovu bio je preko ljudi koji su otišli sa Kosova, nakon što smo ga mi napustili i kada bismo ih sretali, oni bi nam govorili šta se dešavalo. I kao što sam već pomenuo, preko nekih od satelitskih telefona za komunikaciju primarno sa OVK, nama su davane informacije o ostalim povredama ljudskih prava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno ono šta su italijanski verifikatori takođe rekli: "Bilo je prilika kada su Voker i Stejt Department SAD (US Department of State) optuživali Srbe za kršenje primirja. Evropljani su stvari videli drugačije. Albanski pobunjenici su bili ohrabrivani od strane SAD da dramatično isprovociraju srpske napade u nameri kako bi opravdali da NATO zauzme njihovu stranu u sukobu".

SUDIJA MEJ: Mislim da se svedok već pozabavio ovakvim načinom sagledavanja stvari. On je već dao svoje svedočenje o tome, tako da ima malo smisla da se nastavi sa ovim stanovištem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vratićemo se na ovo kasnije, ali kako je sve to na istom mestu, ja mislim da bi bilo za sve nas od koristi da čujemo vaše mišljenje o ovoj stvari o kojoj su italijanski verifikatori takođe govorili. Veoma kratko, ovo je mišljenje u vezi relativno kratkog opisa nečega do čega ćemo mi kasnije doći. "U januaru, Voker je izravnao račune sa svojim evropskim kritičarima dovodeći svetske medije na njegovu stranu. Ovo je bio politički značaj čuvenog masakra u Račku (Recak). Na dan 15. januara, srpska policija je izvela unapred najavlјenu operaciju praćena posmatračima i televizijskim kamerama protiv OVK ubica za koje se verovalo da se kriju u selu Račak. Kako su Srbi ušli u selo, borci OVK su ga napustili, zauzeli su položaje na uzvišenju i započeli su sa otvaranjem vatre na policiju, kako je to prikazano na TV snimku. Ali Srbi su poslali snage iza njih i mnogi od OVK boraca su bili uhvaćeni u zamku i pobijeni. Nakon što su se srpske snage povukle tog popodneva, UČK je ponovo zauzeo kontrolu nad selom i to je bio OVK koji je odveo Vokera u selo sledećeg dana da vidi ono što su oni opisali kao žrtve masakra. Možda su, kako su to srpski zvaničnici tvrdili, a mnogi Evroplјani bili skloni da u to poveruju, da su žrtve, u stvari, ubijene u obraćunu koji je bio prijavljen od strane policije i nakon toga poslagane kako bi se dobio utisak masovne egzekucije ili masakra. U svakom slućaju, ekstremno emotivni..."

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, svedok je ovde da bi odgovorao na pitanja, a ne da bi slušao dugaćke citate. U nameri da se ovom stvari treba oćigledno pozabaviti, njega treba pitati o različitim delovima ovih navoda. Tu se, pre svega, sugeriše da je srpska policija izvela unapred najavlјenu operaciju. Samo jedan trenutak. Da li znate bilo šta o tome, generale?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ: Da. To je svakako bio slučaj na ovom području, bilo je rečeno da će biti izvedena operacija protiv svakoga ko izvede napad. "Mi ćemo da pronađemo ljude koji su to učinili i mi ćemo da se pozabavimo njima". Sećam se da mi je general Lončar ovo rekao tokom istog sastanka na kome je dobio telefonski poziv u kome mu je rečeno da su tri policajca bila ubijena. U to vreme, ja sam rekao da mi je veoma žao što čujem za gubitak njegovih policajaca. Napad je, svakako, bio unapred najavljen. Ono šta nije bilo najavljeno bilo je precizno gde, kada i koji će nivo operacije da bude izveden. Ali to je veoma retko nama dostavljano.

SUDIJA MEJ: Da li je bilo otvaranja vatre između boraca OVK i srpskih snaga?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ: Postojalo je, ja verujem da je postojalo prisustvo OVK na obodima sela kada je započeo napad na Račak.

SUDIJA MEJ: Da li je, koliko je to vama poznato, OVK odveo Vokera u selo?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ: Da, OVK je bio u selu kada smo mi tamo došli sa Vokerom u subotu ujutro.

SUDIJA MEJ: Da li su oni, onoliko koliko ste vi mogli da vidite, njega povelili u selo? To je ono što je navedeno.

SVEDOK DREVENKIJEVIČ: Ne. Oni su bili u selu dok smo mi ušli u selo. Mi smo bili savršeno sposobni da tu sami dođemo.

SUDIJA MEJ: Dobro, gospodine Miloševiću, kakav je ostatak citata?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi mislite, u pogledu svega onoga šta sam upravo rekao, da bi korektna procena bila ono o čemu italijanski verifikatori precizno govore, da je ovakav način vođenja odnosno upravljanja od strane Vokera, bilo "nemo-

guće polaganje prava na misiju OEBS-a". Da je stoga takav način vođenja stavio tačku na svo iziskivanje neutralnosti od strane vaše misije?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne. To nije bio način na koji smo mi gledali na stvari. Mi smo na operaciju u Račku gledali kao na veoma neproporcionalni stepen korišćenja sile koja je bila upotrebljena. I stoga smo iskreno verovali da je način na koji smo mi našli tela u jarku na brežuljku bio upravo način na koji su ona bila ostavljena nakon što su ljudi bili pobijeni. Mi nismo videli dokaze da su tela bila pomerana unaokolo ili da su bila naslagana da bi to izgledalo da su oni tu pobijeni umesto da su ubijeni na nekom drugom mestu i nakon toga tu sakupljeni. Mi nismo videli nikakve dokaze toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vratićemo se kasnije na Račak. Ali mene zanima vaše mišljenje, vaše mišljenje o tome, kako bih to rekao, ukratko, kratke procene celokupne vaše misije koja je, prema italijanskim verifikatorima, bila kao što sledi: "... međunarodna misija, u kojoj bi bilo teško pronaći tako haotičan i tragično dvosmi-slen poduhvat". Da li se vi slažete sa ovom procenom?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ona je svakako bila ambiciozna i zbog toga što nikakve pripreme nisu bile učinjene pre nego što je misija bila autorizovana, ona je bila ekstremno konfuzna kada je započela. Bila je haotična i moj posao je bio da iz haosa uvedem red i ja sam to učinio najbolje što sam mogao sa nekolicinom veoma sposobnih saradnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada ste vi započeli sa susretima sa komandantima i čelnicima terorističkih grupa OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Prvi put kada sam ja prešao na poziciju pod kontrolom OVK bilo je tokom popodneva 25. decembra 1998. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su nakon toga vaši susreti bili učestali ili koliko su učestali bili vaši susreti sa njima?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Moji susreti sa njima nisu bili učestali. Ja sam koristio oficire za vezu da komuniciraju sa njima kad god je to bilo moguće. Pretpostavljam da sam na OVK pozicije prešao između šest i osam puta tokom misije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ukupno osam puta tokom vaše misije. To je bio najveći broj vaših razgovora sa OVK, je li tako?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: To je bilo najviše što sam ja sa njima razgovarao licem u lice. Ja sam imao veoma mnogo diskusija sa mojim oficirima za vezu o tome kakvi su njihovi stavovi i šta bi oni mogli da urade sledeće. Tako da ja ne mislim da je to bio jedini kontakt koji sam ja imao sa njima. Ja sam imao dosta kontakata sa njima, ali obično preko mojih oficira za vezu, koji su zbog toga što su bili zaduženi da se bave sa OVK, stalno bili u boljoj poziciji da uspostave radne odnose sa OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A Voker? Da li je on imao dnevne kontakte sa njima?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko često je on održavao kontakte sa njima?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Nešto ređe od mene, rekao bih tako da ako sam ja išao na pozicije koje je držao OVK između šest i osam puta, on je, verovatno, mislim, odlazio četiri do šest puta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ne računajući Račak ili računajući Račak? Šta od toga?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ja nisam računao Račak, ali to, pretpostavljam, možete obojici da nam dodate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A o čemu ste vi razgovarali kada ste se sretali sa njima?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo normalno odlazili sa specifičnim razlogom kakav je bio oslobađanje osam vojnika Vojske Jugoslavije. I mi smo odlazili da bismo prodiskutovali o pitanjima koja su bila problematična u tom trenutku. Mi se nismo mnogo upuštali u filofske diskusije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To znači, u stvari, da ste vi imali susrete kada je dolazilo do kriznih situacija, da ih razmotrite, kao što je to bio slučaj sa uzimanjem zarobljenika i hapšenjem vojnika i tako dalje. Ali van tih kriznih situacija, na šta su se odnosili vaši razgovori sa njima?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Od kraja decembra mi smo bili u stanju permanentne krize u kojoj samo što se jedan incident smirio, već je drugi izbijao. Samo što smo preuzeli osam srpskih vojnika na vrhu brda Stari Trg (Stariterg) u sredu, a već se Račak desio u petak. Nije bilo dovoljno praznog hoda između incidenata kako bismo razmatrali naše stavove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To praktično znači da ste vi razmatrali samo krizna pitanja i incidente i ništa drugo tokom svojih kontakata sa OVK, da ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Tako su stvari funkcionisale, što se mene tiče. Ja sam uvek jedino odlazio na lokacije OVK, ako je bilo razloga za mene da tamo odem. Nisam imao običaj da idem kako bi se sa njima družio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi dobijali izveštaje o incidentnim situacijama? Ne lično vi, ja mislim na samu misiju. Kada bi se incident odigrao, da li biste vi dobili informaciju od strane Srba i ostalih nealbanskih stanovnika?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, do izvesnog stepena. Mi smo dobijali informacije od svakoga ko je bio spreman da nam te informacije dostavi i nakon toga bismo mi uporedili sve različite informacije, pogledali odakle dolaze i doneli sud o tome šta se zapravo desilo u realnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o žalbama i izveštajima koji se odnose na kidnapovanja, kršenja ljudskih prava, nasilja koje je OVK činio. Da li ste vi dobijali izveštaje i žalbe od strane Srba i druge nesrpske populacije o tome?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, jesmo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I šta je obično bio sadržaj tih žalbi i izveštaja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sadržaj je varirao, ali se obično odnosio na narušavanje prekida vatre ili na navode o lošem ponašanju jedne ili druge strane. Mi smo nastojali da zabeležimo ovo i da pokušamo da otkrijemo šta se zapravo dogodilo. I ako je bilo moguće da se dođe do zaključka na čijoj strani leži krivica za nasilje, tada bi smo mi donosili takav sud. To nije bilo uvek moguće.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su se porodice žalile vama zbog ljudi koji su bili kidnapovani i ubijeni na primer?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da, sa obe strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako to mislite "obe strane"? Policija nije nikoga kidnapovala, već je to bio OVK koji je kidnapovao ljude. Dakle, da li ste vi bilo šta učinili kako bi se ti kidnapovani ljudi vratili, ljudi koji su bili odvedeni? Da li ste vi preduzeli istragu ili učinili bilo kakav napor da to izvršite, osim za onih osam vojnika, osim njih?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Jesmo, mi smo zaista neke ljude vratili. I na dan kada je devet pripadnika OVK bilo uhvaćeno, koji su bili uhvaćeni u zasedi na granici, kada smo ih vratili OVK, mi smo takođe preuzeli pet kidnapovanih Srba koji su bili u mogućnosti da se vrate svojim porodicama. To je svakako još jedan incident koji mi je odmah pao na pamet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine Drevenkijeviću, da li vi pravite razliku između kidnapovanih civila i terorista uhvaćenih na granici koji su tokom hvatanja bili naoružani, koji su naoružani

ilegalno prelazili granicu, oni koji su bili uhapšeni od strane zvaničnih snaga države koja je čuvala svoje granice? Da li vi pravite razliku između te dve stvari? Čini mi se da ste ih sada izjednačili.

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne. Ja sam rekao da su oni zapamćeni zbog vraćanja tih pet Srba. Svakako da tu postoji razlika. I u to vreme mi smo to postavili apsolutno jasnim da je zaseda na granici bila legitimni čin snaga države koja je branila svoje granice i da je to bilo ozbiljno narušavanje primirja od strane OVK.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, došlo je vreme za pauzu. Mi ćemo da napravimo pauzu od 15 minuta. Onda možete da nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Koliko minuta?

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Najs.

TUŽILAC NAJS: Samo da podsetim časni Sud, da je svedok danas na raspolaganju danas, tako što je prethodno preduzeo odgovarajuće dogovore. Mislim da nakon toga neće da bude na raspolaganju.

SUDIJA MEJ: Ta poruka možda još uvek nije prošla kroz, ali...

TUŽILAC NAJS: Možda će Sud da se seti da sam ja prvobitno rekao da postoje problemi oko njegovog prisustva ovde danas, ali je on reorganizovao stvari tako da može danas da bude ovde, ali ne nakon toga.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, možda biste mogli danas da privedete kraju vaše unakrsno ispitivanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Do kog vremena? Do kada radimo danas?

SUDIJA MEJ: Mi ćemo da radimo do 13.45 i imaćemo još jednu pauzu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je veoma kratak vremenski period. On je uzeo...

SUDIJA MEJ: Da, on je uzeo preko šest sati. Dajte da vidimo kako napredujemo i mi ćemo da sagledamo stanje na kraju dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste svesni činjenice da je nakon dolaska misije došlo do naglog povećanja broja zločina počinjenih od strane OVK, terorističke organizacije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, na takav način, ne. Mislim da nije. Upoređujući sa kojim vremenskim periodom, mislim da bi to bilo moje pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, upoređujući sa situacijom pre dolaska misije. Sa time ja to upoređujem, zbog toga što su njihove aktivnosti ili pre, zločini koje su izvršili bili gotovo na nultom nivou pre dolaska misije. I sama statistika pokazuje u kojoj su se meri oni veoma iznenadno povećali pod zaštitom misije. Da li ste svesni ovih činjenica?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne na način kako vi to iznosite, zbog toga što je jedna od stvari na koju smo mi uporno tražili bila osnovica za svu tu vrstu stvari, a to je dosledno odbijano da se sprovede.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je to bio šematski pristup, što će reći, da su oni eskalirali sa svojim kriminalnim aktivnostima legitimno, a da su bezbednosne snage legitimno odgovarale na njih i da je misija otuživala srpsku stranu prema određenom klišeju, što će reći da su oni koristili prekomernu upotrebu sile? Da je to bio opšti plan i šematski pristup?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Nismo na stvari gledali na taj način. Kada smo mi stigli, OVK je izjavio da će poštovati prekid vatre. Kao što sam već pomenuo, mi smo hteli jedan čvršći sporazum sa albanskom stranom, uopšteno govoreći. Međutim, do toga nije došlo. Ali postojala je deklaracija o prekidu vatre i u početku su se toga donekle pridržavali. Međutim, svakako je bilo slučajeva pojedinačnih incidenata u kojima je učestvovao OVK i koje smo mi osuđivali, ali mi smo razumeli da pobunjeničke organizacije ne mogu biti tako disciplinovane i da nisu u stanju da proslede naređenja do svojih ljudi, onako brzo kao što mogu državne snage bezbednosti koje imaju mnogo bolji lanac komande i ustanovljeno pravilo službe. Kod pobunjenika nije postojalo pravilo službe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko ste puta bili u Dragobilju (Dragobil)?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: U tom određenom mestu, verovatno samo jednom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste se tom prilikom sreli sa njihovim šefovima?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Otišao sam tamo kako bi smo razgovarali o tome kako da ih odvedemo do Rambujea (Rambouillet), zbog toga što je trebalo da ih smestimo u avion, kako bi oni otišli do Rambujea gde su trebali da budu deo albanske delegacije, delegacije kosovskih Albanaca.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači da je Dragobilje bio centar njihovih glavnih šefova?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Oni su se sastajali na različitim lokacijama, s vremena na vreme. To je bila lokacija na koju sam ja otišao da bih se sreo sa njima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste imali tamo i svoju podstanicu, ako mogu tako da se izrazim ili neku svoju stalnu kancelariju?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo tamo imali oficira za vezu sve vreme, kod OVK, ili skoro sve vreme, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je sa KDOM-om (Kosovo Diplomatic Observer Mission)? Da li su oni, takođe, tamo imali svoju stanicu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja pretpostavljam da vi mislite na KDOM SAD, koji je postojao sve vreme i ja mislim da su oni tamo bili s vremena na vreme, ali nije mi poznato da su oni bili stalno prisutni tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vaše prisustvo je bilo stalno, da li je to tačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Bilo je prilično stalno. Oficir za vezu bi povremeno dolazio da razgovara sa mnom i drugim ljudima, ali namera je bila da sve vreme jedan od mojih ljudi bude tamo da bi OVK mogao sa njim da razgovara ako je to bilo potrebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je bilo sa prisustvom vaših predstavnika? Da li su oni bili tamo kako bi zaštitili šefove terorističke organizacije? Da li je to razlog zašto su oni bili tamo, njihovi šefovi u Dragobilju?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Oni su izgledali sasvim sposobni da se sami brinu o sebi i mislim da naše prisustvo kao nenaoružanih ljudi u običnim vozilima nije moglo da deluje kao bilo kakva zaštita.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je Voker bio u Dragobilju?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nije bio sa mnom kada sam ja tamo otišao, ali znam da je on bio tamo barem jednom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate s kim ste se vi tada sreli? Da li možete da navedete imena ljudi sa kojima ste se vi sreli i imena ljudi sa kojima se on sreo?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne bih to mogao da kažem, a da ne pogledam svoje beleške. Ljudi sa kojima sam se sreo bili su ljudi koji su u to vreme, njih trojica, bili na vrhu OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako glase njihova imena?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Morao bih da pogledam svoje sveske, jer ne mogu da ih se setim napamet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nemate pri sebi, pretpostavljam.

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Bojim se da nemam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A sa kim ste razgovarali o svojim utiscima nakon obilaska Dragobilja?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Moji utisci, dakle, ja sam trebao da razgovaram sa Vokerom i Kelerom (Gabriel Keller), sa načelnikom i zamenikom načelnika misije, zbog toga što smo u to vreme, pre svega bili zabrinuti oko osiguravanja toga da označnim ljudima osiguramo i olakšamo njihov put u Rambuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opšte je poznato ko su bili ljudi koji su bili u Rambujeu. Da li su to bili isti ljudi sa kojima ste vi razgovarali u Dragobilju?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Oni su bili među ljudima koji su otišli u Rambuje, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste imali kontakte sa porodicama otetih Srba, sa članovima njihovih porodica?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne lično, nisam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kada ste razgovarali sa šefovima terorističke organizacije u Dragobilju, da li ste učinili nešto kako bi oni vratili građane koje su oteli?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, trenutak u kome sam ja otišao u Dragobilje bio je nakon što su petoro

Srba bili vraćeni njihovim porodicama. Kada sam ja otišao u Dragobilje, bio je februar. Mi smo tih pet starijih Srba vratili krajem januara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je bilo sa predstavnicima misije za koje vi kažete da su kontaktirali sa porodicama otetih Srba? Da li su oni preuzeli neke obaveze prema tim porodicama? Da li su im oni dali neka obećanja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Povremeno su održavani sastanci između članova KVM i porodica nestalih Srba, kao i sa porodicama nestalih albanskih civila takođe i to je bilo prilično redovno. To nisam činio ja. To je bilo učinjeno od strane drugog dela misije. Ali ja sam znao da se to dešavalo. Očigledno smo se brinuli o tome da se kidnapovani ljudi vrate na obe strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste postigli neki rezultat osim ovih petoro koje ste upravo pomenuli?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je bio još jedan slučaj, ali ne mogu precizno toga da se setim, jer ja u njemu nisam učestvovao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam oni rekli da su Glođani (Glogjan) i Dragobilje bili najveći zatvori za otete Srbe i Albance?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi znali da su oteti civili bili odvođeni u štab OVK u selu Glođani?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da su tamo bili izloženi torturi, a zatim ubijani i bacani u kanal koji napaja jezero Radonjić (Liqeni i Radoniqit)?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da o tim zločinima postoji detaljna foto dokumentacija i zapisnici o uviđaju ovih zločina.

SUDIJA MEJ: On ne zna. Ne može da vam odgovori na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da nije postojao nikakav plan za proterivanje Albanaca sa Kosova i Metohije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: U vreme dok sam ja bio u Kosovskoj verifikacionoj misiji, sve dok nismo evakuisali misiju 20. marta, meni nije bilo poznato postojanje plana za proterivanje Albanaca sa Kosova i Metohije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li to znači da vi niste ništa ni čuli ni videli što bi ukazivalo na postojanje takvog plana?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam video nikakav plan. Niko sa mnom nije razgovarao ni o kakvom planu. Ponašanje nekih pripadnika vaših snaga bezbednosti nije uvek bilo kompatibilno sa njihovom željom da oni ostanu na mestu na kome su se nalazili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je bilo poznato da snage bezbednosti nikada nisu deystvovalе protiv terorista kada su se oni nalazili u grupama zajedno sa civilima?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, to nije bio moj utisak. Moj utisak je bio da su vaše snage bezbednosti bile prilično spremne da idu protiv grupa OVK kada su civili bili prisutni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A čak su i američki predstavnici, tokom 1998. godine bili potpuno svesni činjenice da se ne deystvuje tamo gde postoji opasnost da se povrede civili. Da li ste znali za tu činjenicu, da se ne sme deystvovati tamo gde se mogu povrediti civili? Da ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su srpski predstavnici na sastanku sa vašom misijom četvrtog decembra 1998. godine kritikovali misiju što nije počela sa verifikacijom i da su oni zahtevali da proces započne odmah?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Mi smo mogli mnogo brže da napredujemo da je bilo više saradnje od strane vaših ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi smatrate da je krivica za manjak saradnje isključivo na strani jugoslovenskih vlasti?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ako tako postavite pitanje, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su tom prilikom predstavnici Srbije i Jugoslavije, odnosno predstavnici vlasti zahtevali da se razgovara o kršenju prekida vatre od strane OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je verovatno, između ostalog, bila jedna od tema tokom rasprave, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da vi o tome niste hteli da razgovarate tom prilikom?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu se toga setiti. To nije bila glavna tema tog konkretnog sastanka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dozvolite mi da vas posetim. Vi o tome govorite na strani 14, u trećem pasusu vaše izjave, u odnosu na oba ova pitanja koja sam vam upravo postavio. A da li su tom prilikom označena područja koja izazivaju zabrinutost?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Područja koja su kod nas izazivala zabrinutost bila su činjenica da nismo imali pomoć da brzo izgradimo misiju, da su korišćene birokratske procedure kako bi se usporio ulazak misije na Kosovo i njena izgradnja. A glavna svrha tog sastanka, koliko se ja sećam, bila je da se traži pomoć kako bi se ubrzale određene birokratske procedure, kako bismo mi

mogli da iznajmimo prostor, da se vize izdaju brže nego što se to do sada radilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jeste li dobili brže izdavanje viza?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada to nije bilo posebno brzo. Mi smo pitali da li se neko pododeljenje sekcije za izdavanje viza može prebaciti u Prištinu (Prishtine), tako da se pasoši ne moraju fizički nositi iz Prištine u Beograd i natrag, ali to nikada nije ostvareno. Uvek smo morali da šaljemo pasoše celi taj put do Beograda i natrag i dobijanje viza je trajalo mnogo dana.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Koliko je to, u stvari, mnogo dana?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je zavisilo, ali to nikada nije bilo brzo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali koliko dana?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sećam se da je za moju vizu, da bi se pretvorila od vize za jedan ulazak u vizu za više ulazaka, bilo potrebno šest radnih dana kako bi se moj pasoš odneo u Beograd da se udari pečat i da se vrati nazad. Ali to je samo na osnovu mog sećanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ste sve vreme bili na Kosovu. To nije bilo sporno.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je tačno. Ali drugo mesto na kome su vize bile veoma sporo izdavane bilo je za verifikatore koji su bili pozivani da se priključe misiji dok su bili u svojim zemljama i onda su oni morali da idu u jugoslovensku ambasadu u toj zemlji i bilo je prosečno potrebno dve nedelje da bi se dobila viza od jugoslovenske ambasade u toj zemlji. Kada bi ljudi, recimo, već bili na Kosovu, ako je trebalo da odu u Makedoniju, na primer, da se sretnu sa sledećom grupom verifikatora koja je stizala na aerodrom u Skoplju, oni to nisu mogli da urade ako su imali vize samo za jedan ulazak. Tako da je to dalje komplikovalo rad misije.

To nas je činilo manje efektivnim nego što bi smo bili u drugačijem slučaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste imali u vidu činjenicu da je u Beču, gde je sedište OEBS-a, postojala mogućnost za članove vaše misije da ekspresno dobiju vize, tako reći?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne posebno, ali isto tako nisu svi članovi misije dolazili preko Beča. Oni su dolazili direktno iz zemlje iz koje su poticali u Skoplje i odatle su odlazili na Kosovo. Za njih nije bilo razloga da idu preko Beča.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali vi ste imali 1.300 članova misije koji su bez obzira na sve imali vize i ja pretpostavljam da razlika, da za ostatak do 2.000 nije predstavljala prepreku činjenica to što nisu mogli da dobiju vize.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Do marta misija se povećala na 1379 članova, to je tačno. Od Božića do marta, mi smo pojačavali misiju sa oko 100 članova nedeljno. Nadali smo se da ćemo do aprila da dostignemo brojku od 2.000 članova.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A zašto je to bilo tako sporo?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je bilo brzo po standardima misije, kao što je ova koja se gradi od pojedinaca. Ista količina vremena je bila potrebna i za misiju UN (United Nations) na Kosovu koja se upotpunjavala do slične jačine od trenutka kada su oni došli juna meseca. U osnovi, njima je trebalo otprilike isto toliko vremena da narastu do 1.300 članova. To je činjenica koja ne može da se izbegne ako pozivate ljude pojedinačno da se pridruže misiji, jer morate onda da pregovarate sa 1.300 ljudi, da pogledate njihove biografije i sve ostalo. Onda se formiraju jedinice od ovih ljudi koji čekaju da bi prerasli u vojnu jedinicu sa kompletnom opremom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ako je isto vreme bilo potrebno za Ujedinjene nacije, posle 10. juna, baš kao što je i vama trebalo za vreme rada verifikacione misije i ovima prvima koje sam

pomenuo nisu bile potrebne vize, u pogledu njihovog dolaska na Kosovo, to praktično znači da vize nisu imale nikakav značaj u pogledu ubrzavanja ili usporavanja celokupnog procesa, da li je to tačno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako to da je isto vreme trebalo Ujedinjenim nacijama kada oni nisu imali problema sa vizama na koje vi navodno ukazujete da ste ih imali?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam navodno imao te probleme, ja sam ih imao. Mislim da morate da uporedite spisak ljudi. Misija Ujedinjenih nacija je bila svakako izgrađena istim tempom. Ali njima je trebao veći broj policajaca u njihovoj misiji, a policajace je teže dobiti nego ljude koje smo mi morali da obezbedimo. Mi nismo imali puno policajaca u našoj misiji, jer ponovo moram da kažem, ti policajci nisu stajali unaokolo već su čekali da ih neko pozove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li su vam prilikom sastanka koji ste imali sa jugoslovenskim predstavnicima, oni ukazali da na putu između Peći (Peje) i područja gore prema Nišu, dejstvuje vatra OVK i da su Mališevo (Malisheve) napustili stanovnici zbog aktivnosti OVK i da OVK ne pokazuje uzdržanost? Da li su vas upozorili na sve te elemente?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Put od Peći do Niša je dug otprilike 150 milja, ako se ja dobro sećam, tako da bi mi trebalo malo više preciznosti u tom pitanju. Rasprava o tome šta se dešavalo u Mališevu je svakako bila prisutna, jer je u to vreme Mališevo bilo jedna vrsta žarišta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su na sastanku koji su imali predstavnici vlade sa vama i Vokerom 9. decembra tražili da KVM prestane da podržava OVK i tražili da međunarodna zajednica prekine da pruža novčanu podršku OVK iz bankarskih sistema na zapadu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, sećam se tih optužbi i sećam se da je gospodin ambasador Voker odbacio oštro takve optužbe.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li mislite da je osnovano to odbacio, ako se zna da su preko banaka u zapadnim zemljama išla finansijska sredstva za podršku OVK? Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi zaista poznato koji su bili izvori finansiranja OVK.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da je Vojska Jugoslavije pozvala KVM da dođe i obavi pregled povodom kršenja prekida vatre u blizini albanske granice istočno od Prizrena (Prizren) tokom 14. decembra kada su stradali neki teroristi?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, ali to je bilo zapadno od Prizrena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je tada potvrđeno od strane vaših patrola da je vođena borba i nađena velika količina opreme?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je u pitanju bila velika kolona OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Mislimo da je imala oko 145 pripadnika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je KVM imala dozvolu da poseti zarobljene članove OVK iz tog incidenta?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mnogo kasnije, da. U vreme kada je odvedeno devet zarobljenika, kada su zarobljeni, a kao što ste rekli, to je bila sredina decembra. Koliko se sećam, to je bilo tek krajem prve ili početkom druge nedelje u januaru kada je nama dozvoljen pristup zatvorenima u Nišu i to je bilo u kontekstu pregovora da mi izvučemo vaših osam zarobljenih vojnika koji su držani kao zarobljenici na brdu Stari Trg.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su ti zarobljenici, prilikom posete vašeg saradnika Caglinskog (Richard Ciagliniski) niškom zatvoru, njemu rečeno da je to bila kolona OVK za pojačanje koja je brojala 145 pripadnika OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Moći ćete da ga to pitate kada se on ovde pojavi, ali to je svakako ono šta je on meni podneo u svom izveštaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su oni onda izjavili da su protiv svoje volje bili mobilisani od strane OVK i da su otišli u Albaniju gde su prošli obuku?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Tako sam to shvatio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su svi oni prilikom sukoba 14. decembra bili naoružani?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne mogu to reći, ali čini mi se da je većina bila naoružana, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su teroristi ubili 14. decembra srpske mladiće u kafeu "Panda" u Peći (Peje)?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, došlo je do ubistva u kafiću "Panda" u Peći i neki srpski mladići su ubijeni. Mi nikada u stvari nismo saznali kome treba da se pripišu ta ubistva. Nije bilo jasnih dokaza koji bi vodili u bilo kom pravcu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su teroristi koji su izvršili taj napad pobjegli u onaj deo grada koji se zove Kapišnica (Kapeshnica) koji je bio praktično žarište OVK u tom gradu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nikada to pre nisam čuo i nije mi poznato da je policija vodila ikakvu efikasnu istragu u kojoj bi se došlo do takvih nalaza.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa prema njihovim izveštajima, svi su tragovi vodili upravo u tom pravcu. Da li ste vi o tome

bili obavešteni?

SUDIJA MEJ: Svedok je rekao da nije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kada vas je ispitivala ova druga strana, oni su rekli da su ubijena četiri mladića. Međutim, šest mladića je ubijeno, kao što znate. Da li se sećate? Ubijeni su Ivan Obradović, učenik gimnazije, Vuleta Gvozdenović, takođe učenik, Zoran Stanković, takođe učenik, Dragan Trifković, takođe učenik, Svetislav Ristić, učenik, Ivan Radović, student, a otac Ivana Radovića, Bogdan Radović je kidnapovan. A njegovu majku i baku su pretukli teroristi UČK.

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Jedna po jedna stvar. Generale, možete li da nam pomognete oko ovog incidenta?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Ne mogu precizno da se setim koliko ljudi je ubijeno u napadu u kafiću "Panda". Mislim da je broj bio između četiri i šest i da je tačan broj ustanovljen nešto kasnije. Toga se, svakako, sećam. To je bio jako nesretan i tragičan incident. Mi nismo mogli da dođemo do zaključka koji su motivi bili iza tog incidenta niti je iko ikada preuzeo odgovornost za njega...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mada je sama činjenica da su pobešli izvršio i, paralelno, izvršena otmica oca jednog od ubijenih i ja sam vam to pročitao? On je, između ostalog, pre toga bio predsednik Izvršnog odbora opštine Peći i da li vam to dovoljno govori koliko je apsurdna i, rekao bih, monstruoza tvrdnja da je to mogao učiniti bilo ko osim UČK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, zbog toga što je bilo nekih sasvim dobro dokumentovanih incidenata na drugim mestima unutar balkanskog poprišta, incidenata koji su ličili na jedno, a ispostavljalno se da su sasvim nešto drugo, i to je bio razlog zašto mi nikada nismo pripisivali krivicu ili optuživali, a da prethodno celu stvar ne sagledamo detaljno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate čiji je specijalitet bio da napravi žrtve među svojim da bi optužio drugu stranu i u Bosni i na Kosovu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, ali mogu da se setim raketnih napada na albansku imovinu, kao i na srpsku imovinu, za vreme dok sam ja bio na Kosovu. Bojim se da ni jedna strana nije imala monopol nad ovakvim događajima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li se sećate da je u Bosni to bila praksa sa onim poznatim događajima navodnog granatiranja reda za hleb u Sarajevu?

SUDIJA MEJ: Ovo izlazi izvan opservacije ovog svedoka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li je tačno da su na sastanku sa KVM 15. decembra predstavnici Vlade izneli optužbu da se iz Amerike OVK snabdeva nekim specijalnim naoružanjem, pošto je kod pripadnika UČK nađen jedan broj takvog oružja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, sećam se da je izneta takva optužba i sećam se da je ambasador Voker tu tvrdnju opovrgao i to veoma oštro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je njujorški građevinar, Albanac Florin Krasnići (Florin Krasniqi) i jedan od glavnih finansijera OVK, opisao kako su određeni predmeti naoružanja izvoženi iz Amerike zahvaljujući činjenici da je ovaj izvoz zapravo bio upućen lovačkim društvima u Albaniji? Da li znate za tu njegovu potvrdu ovoga što je kažete Voker opovrgao?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, međutim, mogu da primetim da je većina oružja koje sam video u rukama OVK, da su bili "kalašnjikovi" (kalashnikov).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ovde se ne govori o "kalašnjikovima". Ovde se govori o specijalnom oružju koje je bilo uvezeno iz Amerike. Vi ne znate ništa o tome, dakle?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To mi nije poznato, ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da ste na sastanku sa predstavnicima MUP-a predlagali da se smanji broj snaga i da oni to nisu mogli da prihvate, jer su bili zabrinuti za bezbednost svojih ljudi? Da li vam se to činilo logičnim ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je bilo u vezi sa policijskim garnizonom u Mališevu za koji smo bili uvereni da je to bila prepreka za stanovnike koji su se vraćali u Mališevu, zato jer je tamo bilo toliko mnogo policije. Mi smo isto tako uspostavili stalno prisustvo KVM u Mališevu i ja sam otišao do lokalnog šefa policije i predložio mu da on tamo smanji broj policajaca, zato što smo mi smatrali da oni deluju preteće. To nije ličilo na normalnu policijsku stanicu. To je ličilo na tvrđavu pod opsadom, sa oklopnim kolima ispred mesta.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato, ovo pitanje je vezano za specijalnost UČK da ubija svoje ljude, a onda optužuje drugu stranu da je to učinila, da li vam je poznato da postoji svedok optužbe, to nije neko koga sam ja pozvao, već neko koga su oni pozvali. U svakom slučaju, ova osoba kaže da su na mestima gde nije bilo policijskih napada oni su sami organizovali vlastite napade na mirna sela? Da li vam je poznata ta praksa?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Konkretno, ne, jer da smo mi to znali, mi bismo sigurno dali javnu izjavu. Kad pored puta pronađete u 8.00 goli lež, teško je da se ustanovi ko je ubio tu osobu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o zaštićenom svedoku Tužilaštva koji tvrdi da su organizovali vlastite napade na mirna sela.

SUDIJA MEJ: Svedok je već odgovorio na to pitanje. On je rekao šta je o tome imao da kaže. Idemo na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A tema je upravo ta da su Jaku Krasnići (Jako Krasniqi), Hašim Tači, Sulejman Selimi (Sulejman Seli-

mi) i Redžep Selimi (Rexhep Selimi), organizovali jedan čitav niz ubistava Albanaca, posebno...

SUDIJA MEJ: To je ono šta vi kažete. Svedok je dao svoj odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ga ne pitam u vezi sa onim šta ja kažem, nego sa onim šta čitam iz materijala izjave ovog zaštićenog svedoka. On je zaštićeni svedok zato što je Albanac.

SUDIJA MEJ: To nema veze. Gospodine Miloševiću, unakrsno ispitivanje služi tome da bi svedoka nešto pitali, a ne da iznosite tvrdnje. Vi ste mu postavili pitanje o ovoj praksi i on je na to odgovorio kako je mogao. Nema smisla da mu sada iznosite druge stvari o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ali ja pitam da li je logično da izvršni šef Verifikacione misije zna ili ne zna za niz tih zločina koje je uradila ova grupa na čelu sa Tačijem, Selimijem, Krasnićijem i ostalima. Dakle, ovo pitanje se direktno odnosi na to šta je bila njegova dužnost da posmatra i da o tome izveštava, a to se odnosi na vašeg svedoka ovde, svedoka Tužilaštva, dakle ne na moje nekakve na pamet date ocene. Dakle, ja mu postavljam pitanja koja se odnose na oblast zbog koje je bio na Kosovu. Zbog toga je on tamo bio. I vi imate istu stvar...

SUDIJA MEJ: Vi možete da ga pitate o praksi koju ste izneli. Da li želite da ga pitate o još nečemu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne razumem vaše pitanje. Naravno da želim da ga pitam o mnogo čemu, samo je ovo jedna, čini mi se, bitna kvalifikacija vršenja jednog čitavog niza zločina nad Albancima, tamo gde su oni imali svoj lični interes.

SUDIJA MEJ: Dakle, pitanje glasi da li su vam bili poznati napadi na Albance, kako sam ja to razumeo, od strane OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Ne, za takve napade, časni Sude, nisam znao. Postojao je niz ubistava koji se nastavio tokom januara i prve polovine februara, koji je dostigao srazmeru od, otprilike, četiri ubistva nedeljno i mi nismo uspeli da ustanovimo ko je izveo ta ubistva, niti je to uspela srpska policija koja se tamo nalazila u velikom broju, a imali su daleko bolji pristup forenzičkim dokazima od nas.

SUDIJA MEJ: Moramo to da razjasnimo. Da li su to bila ubistva Albanca?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: To su bila ubistva i Albanaca i Srba. Dakle, radi se o obema grupama, časni Sude.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne razumem potrebu da se stalno uspostavlja ravnoteža između kriminalaca i legalnih snaga sve vreme, ali, u svakom slučaju, da li vam je poznat slučaj kada je upravo ova grupa na čelu sa Hašimom Tačijem pretukla Luzera Buharu (Luzer Buhara) iz Cerovika (Cerrovike) koji je radio kao saobraćajni policajac u Prištini? Spalili su mu kuću i onda mu je Tači nožem iscrtavao po grudima razne simbole. Sve se to nalazi u svedočenju ovog albanskog svedoka. Da li vam je to bilo poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da taj Hašim Tači koji nožem iscrtava simbole Albancima na grudima, da li vam je poznata njegova zajednička fotografija sa Madlen Olbrajt (Madeleine Albright) i Klarkom i Blerom (Tonny Blair) koja je snimljena sa ovom grupom?

SUDIJA MEJ: Ne, sve je ovo pitanje opštih primedbi. Nije na svedoku da na to odgovara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li on može odgovoriti na jedno sasvim moralno pitanje? Klark, Olbrajt, Bler i ostali koji se sa njim fotografišu, da li to može...

SUDIJA MEJ: Ne. Nije na njemu da odgovori na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Preskočiću mnoga pitanja zbog toga što izgleda da neću ponovo imati dovoljno vremena da pitam sve šta bih želeo da pitam. Da li je tačno da su vojnici kada su razmenjivani imali приметne znake zloupotrebe, lošeg postupanja prema njima, fizičkog maltretiranja na njima?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da. Da. Oni su definitivno bili pretučeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su revoltirani građani tada postavili barikade širom Kosova da protestuju protiv toga zašto država ne preuzima energičnije mere protiv terorista i dozvoljava da se uopšte dešavaju takvi slučajevi?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Tačno je da su barikade bile postavljene. Međutim, meni su ti ljudi više izgledali kao pripadnici paravojne formacije zbog toga što su nosili crne skijaške maske kako bi sakrili svoja lica i javno su nosili duge cevi. Ja sam bio iznenađen da policija nije ništa učinila u vezi sa time.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako su oni vama izgledali, to je jedno pitanje, a da li su oni bili civili, to je sasvim drugo pitanje. Da li vi smatrate da su oni bili civili ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Oni su bili uglavnom obučeni u crne kožne jakne i oni su mogli biti civili ili su mogli biti pripadnici snaga bezbednosti, kada nisu bili na dužnosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je vama poznato, samo da napravim malu digresiju, za naredbe da je svaka jedinica na Kosovu bila obavezna da odmah razoruža i uhapsi bilo kakvu paravojnu jedinicu u zoni njene odgovornosti? Da li vam je to bilo poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, to mi nije bilo poznato i to se sigurno toga dana nije dogodilo, mislim da je bio 6. januar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne znam kog dana se to dogodilo. Ono šta vas ja pitam jeste da li vam je bilo poznato da je takva naredba postojala i da je ona bila poštovana?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznato da li je postojala takva naredba. Sasvim sigurno, takva naredba nije bila ispoštovana niti sprovedena u delo kada sam ja naišao na te paravojne formacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi insistirate, dakle, da to nisu bili građani, nego paravojne formacije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Meni su izgledali kao paravojska. Oni su delovali kao grupa i davali su naređenja civilima koji su stajali sa strane.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je 15. januara na području Dečana bio ranjen pripadnik Verifikacione misije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Dvojica pripadnika Verifikacione misije su bili ranjeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su toga dana vozila KVM predvodila dva vozila MUP-a i da je OVK otvorila vatru i ranila dva predstavnika međunarodnog osoblja i jednog člana lokalnog osoblja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sigurno je tačno to da su vozila KVM bila u istom opštem području gde su se nalazila vozila MUP-a. Moram da kažem da, koliko se ja sećam, da su vozila KVM išla ispred vozila MUP-a. Isto tako tačno je da smo kasnije ustanovili da je OVK izvela oružani napad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to što je bilo očigledno da se puca na kolonu u kojoj su se nalazila i vozila MUP-a, vama nije bilo dovoljno da odmah konstatujete da je to učinila OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Mene je jako brinulo da se možda radilo o provokaciji i da je možda srpska policija izvela taj napad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste pretpostavljali da je srpska policija pucala u kolonu u kojoj je bilo pripadnika srpske policije, da li je tako?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da, zbog toga što su te dve grupe vozila bile prilično razdvojene. Mislim da je bilo između 50 i 100 jardi između te dve grupe vozila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, samo direktno priznanje UČK je moglo da konačno promeni taj vaš sud, što će reći da to nije bila srpska policija, da je srpska policija bila nevina žrtva koja je nepravедno optužena?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Nakon tog incidenta, ja sam razgovarao sa ljudima koji su se našli na udaru vatre, a jedan od njih je bio Ričard Caglinski. Nakon što sam razgovarao sa najvećim brojem ljudi sa kojima sam mogao da razgovaram, a koji su bili tamo na terenu pre tog incidenta, došao sam do svojih zaključaka.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, na kraju ste tek posle direktnog priznanja od strane UČK skinuli ovu sumnju sa srpske policije?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, ja sam razgovarao sa svima koji su učestvovali u tom incidentu i nakon što sam sagledao kompletnu situaciju, a tada je već bilo 2.00, došao sam do zaključka da ne mogu da ustanovim ko je to učinio. Međutim, na osnovu ocenjivanja verovatnoće, zaključio sam da se najverovatnije radi o izazovu MUP-a. Istovremeno, tražili smo od naših ljudi koji su bili u vezi sa OVK da stupe u kontakt sa komandantom OVK i da njega pitaju za njegovu verziju tog događaja. Tokom sledećeg dana, moji ljudi koji su bili u kontaktu sa OVK rekli su mi da je OVK priznala da su njihovi ljudi učestvovali u tom incidentu. I mi smo ih onda ohrabрили da se o tome jasno izjasne. Oni su to odbili da učine i mi smo onda u izjavi za štampu rekli da je to izvršila OVK i da su oni to priznali. Dakle, to je bio redosled događaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vas upravo taj redosled događaja upućuje na zaključak ili da li bar druge može uputiti na zaključak na kakvim ste kriterijumima vi svoje zaključivanje zasnivali i da ste uvek polazili od pretpostavke da uvek moraju biti krivi Srbi, bez obzira šta se desilo?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bez obzira na to šta se dogodilo trebalo je okriviti Srbe?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. To nije bila moja procena. Moja procena u to vreme bila je zasnovana ne samo na onome šta se dogodilo tokom tog incidenta, već i na onome šta se dešavalo ranije toga dana kada je bilo dosta razgovora između mojih verifikatora i srpske policije koji su bili veoma čvrsti u stavu da mi ne treba da idemo sa njima tamo gde su oni odlazili. Oni su promenili lokaciju garnizona i mi smo išli sa njima kako bismo se uverili da u tom garnizonu nije došlo do pojačanja. Ali to je bilo zasnovano na svim onim razgovorima koji su se odigrali i o kojima sam ja primio izveštaje, o okolnostima pod kojima je došlo do otvaranja vatre, tako da sam ja u tom trenutku zaključio da je verovatnije to da su Srbi pucali na moje verifikatore. To je bio moj sud u tom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Jasni su razlozi zašto ste kasnije promenili svoje mišljenje. Da li je tačno da ste 15. januara, to je moje sledeće pitanje, poslali vašeg saradnika Mezzoneva (Joseph Omer Michel Maisonneuve) u Račak, u opštini Štimlje (Shtime)?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su mu 15. januara stanovnici Račka rekli da ima nekoliko, ne mnogo, ljudi koji su poginuli i nekoliko uhapšenih i nekoliko ranjenih?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je ono šta su njemu rekli ljudi sa kojima se on tamo sastao dok je već padao mrak, tokom petka popodne. U to vreme situacija je bila veoma zbunju-

juća i on je tada ocenio da je prioritet da se ranjeni evakušu i to je upravo ono šta je i učinio. Isto tako, bilo je nepotvrđenih izveštaja da je izvestan broj muškaraca odveden od strane policije, međutim u to vreme ti izveštaji su bili nepotvrđeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to je bio razgovor sa stanovnicima Račka koji je on vodio i to je izveštaj koji je on vama podneo.

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: To je tačno. Međutim, moramo imati na umu da su ti ljudi proveli celo poslepodne u svojim kućama na udaru vatre i da nisu baš bili u mogućnosti da se svi okupe na ulici i da ustanove šta se tačno desilo. Svaka osoba dala je svoj vlastiti iskaz o tome šta su oni videli iz svoje ograničene perspektive.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste vi vršili selekciju tih iskaza o tome, prema kriterijumu kako bi Srbi bili optuženi za nešto za šta oni ne bi trebalo da budu optuženi? Zbog toga što, prema onome šta vam je Mezonev rekao, tu nije bilo osnova za bilo kakvu optužbu protiv Srba, niti optužbe protiv srpskih snaga bezbednosti za ono šta se dogodilo.

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne sećam se da je Mezonev dao neku takvu izjavu, međutim, svi izveštaji iz tog perioda su ovde uvršteni u dokazni materijal i stoje vam na raspolaganju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znamo kakvi su ti izveštaji bili. A da li je tačno da ste vi došli u Račak dan kasnije, što će reći 16. januara, zajedno sa Vokerom, i da ste tamo zatekli pripadnike OVK?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Da. To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da pripadnici OVK nisu hteli da vas puste iz Račka dok se ne sastanu sa Vokerom?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: To je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je, takođe, tačno da vas je Voker iznenadio kada je za događaj u Račku osudio Vladu SRJ i direktno joj pripisao krivicu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: U to vreme iznenadilo me je da je on bio toliko odlučan i da je o tom događaju govorio kao o masakru. Međutim, slažem se sa onim šta je on rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kad se slažete, kako vas je onda mogao iznenaditi?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Zbog toga što je to bilo u sred konferencije za štampu i mi o tom događaju nismo pre toga razgovarali. Koliko se ja sećam, ta je izjava došla kao odgovor na jedno od pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je Hašim Tači, u intervjuu za Bi-Bi-Si (BBC) 24. marta 2000. godine rekao sledeće i ja citiram: "Da je jedna jedinica OVK bila aktivna u Račku i da su mnogi pripadnici OVK junački poginuli u borbama sa jugoslovenskim snagama"?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja uopšte nemam dilemu da je OVK verovatno bila prisutna u Račku, međutim, ja nikada nisam smatrao da je to opravdanje da se celo mesto artiljerijom sravni sa zemljom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je Račak bio sravljen sa zemljom, kada ste vi došli u Račak?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Na mnogim kućama šteta je bila velika, da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li onda možete upotrebiti izraz na to "sravnjen", ako je to ono šta se dogodilo?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Selo je sigurno bilo napadnuto artiljerijom i oružjem velikog kalibra na način koji je bio potpuno neprikladan za operaciju izvedenu protiv pobunjenika, po mom mišljenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali postoje dokazi da to nije tačno, da je artiljerija korišćena, da je to netačno.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Meni to nije poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Doći ćemo na to kasnije. Da li vam je poznato da se na internetu može naći izjava Madlen Olbrajt data BBC-u i da ona kaže da su bile potrebne pripreme za incident u Račku i da je on podgrevan kako bi se održao pritisak na evropske saveznike radi vojne intervencije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To morate nju pitati.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja sam vas pitao da li je vama nešto poznato o toj izjavi.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, u obliku u kom ste vi to citirali i ja sa time ne slažem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Međutim, ovo naknadno priznanje bivšeg ministra SAD podseća nas na izjavu koju je dao...

SUDIJA MEJ: To nije pravilno postavljeno pitanje. To je vaš komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Možete li mi dozvoliti da postavim pravilno pitanje? Da li vam je poznata izjava potpredsednika parlamentarne skupštine OEBS-a, Nemca Vimera, retkog evropskog zvaničnika koji nije mislio da je masakr na TV bio...

SUDIJA MEJ: Ovo zvuči kao još jedan komentar sa vaše strane. Samo postavite pitanje. Kako ono glasi?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pitanje glasi: da li vam je poznata izjava potpredsednika parlamentarne skupštine OEBS-a koja glasi: "Sa gnušanjem odbacujem manipulacije koje se vrše TV snimcima, a koje imaju za nameru da isprovociraju NATO intervenciju na Kosovu ili sve što upućuje na stvaranje određene reakcije, tako da kad vidimo određene slike i fotografije, dobijemo želju da

automatski izdamo naređenje našim vojnicima da krenu u akciju".

prevodioci: Može li optuženi malo da uspori kada čita?

SUDIJA MEJ: Zamoljeni ste da malo usporite. Generale, da li možete da nam pomognete u vezi sa ovim? Pre svega, da li znate za ovu izjavu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Meni nije poznat ovaj određeni diplomata. Ja znam da on nije bio na tom brdu sa mnom i ja znam šta sam video na tom brdu i to nije bila manipulacija od strane medija. To su bili mrtvi ljudi koji su, što se mene tiče, bili hladnokrvno pobijeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata tvrdnja da su ti ljudi bili doneti tu zbog toga što ste vi i Voker došli kada je selo već bilo pod kontrolom UČK? Vi ste došli 16 sati posle njihovog ulaska u selo i u međuvremenu su oni mogli da učine bilo šta. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da je neko vreme proteklo tokom noći, pre nego što smo mi tamo došli. Ja ne smatram da je OVK izmanipulisao ovu scenu, da su oni to iscenirali kako bi se vaše snage okrivile. Ja mislim da je ono šta smo mi videli isto ono šta se i dogodilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su u Račku bili pripadnici takozvane 101. brigade Agima Selaka (Agim Selak) ili poznatije kao bataljon "Sadik Šalja" (Sadik Shala) i tu je bio štab operativne zone Nerodimlje (Nerodim) u kući Mustafe Mehmetija (Mustafa Mehmeti). Da li vam je to poznato? To je bilo upravo tu u Račku.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su do 15 januara, pripadnici terorista OVK na području Račka ubili policajce Sinišu Mihajlovića, Nazmija Alurija (Nazmi Aluri), Sveti-

slava Pešića, Sašu Jankovića, Ranka Đorđevića, i zatim neke civile, Mistu Selija (Mista Selli) i Envera Gašija (Enver Gashi)? A pre toga, u novembru, su zapalili kuću Džemala Bitićija (Xhemal Bytyqi) u Račku. I kasnije, neposredno pred intervenciju, oni su ubili policajca Svetislava Pešića iz zasede, nekoliko dana pre intervencije protiv terorista u Račku. Da li vam je to poznato, taj izgovor, koji je usledio pre?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da je tamo ranije bilo nasilja i stoga je bila dužnost vaših policijskih snaga da te zločine na pravilan način istraže, da uzmu dokaze, da uhapsu ljude, da im sude i da ih pošalju u zatvor ukoliko budu proglašeni krivim, ali to se nije dogodilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vama je poznato zašto istraga nije mogla da se izvrši blagovremeno?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nisu mi poznati nikakvi pokušaji da se sprovede pravilna policijska istraga pre 15. januara.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata činjenica da je istražni sudija suda u Prištini, Danica Marinković, nekoliko puta pokušala da izvrši uviđaj u Račku i da nije mogla zbog borbi UČK da to uradi blagovremeno? Ona je to mogla da učini tri dana kasnije, takođe pod pretnjom oružanog sukoba?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sreo sam se sa njom u nedelju i ponudio sam se da je lično pratim u selo. Ona je to odbila.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je celo selo bilo okruženo rovovima i bunkerima i da je čak iza sela u pravcu Jezerske planine (Malet e Liqeneve) postojao još jedan red rovova?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Poznato mi je da je to bio jedan dosta dugačak rov, nekih 50 ili 80 jardi ili metara dugačak i ja sam prošao tuda uzbrdo kad sam išao prema jarugi. To je jedini rov za koji ja znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A jeste li vi obišli celo selo i njegovu okolinu da vidite koliko ima rovova i bunkera ili ste samo konstatovali taj preko koga ste morali da preskačete?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam tražio druge rovove.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre smo dosta nejasno ustanovili da ste vi bili unapred obavešteni o ovoj akciji policije, odnosno da je Verifikaciona misija bila unapred obaveštena o ovoj akciji i da su vaši ljudi bili prisutni 15. januara u Račku.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Mislim da nismo bili konkretno obavešteni. Obavestili su me kad su policajci ubijeni, nedelju dana ranije i tada mi je general Lončar rekao: "Mi ćemo protiv toga da preduzmemo akciju", da. Mi smo veoma retko bili obaveštavani o tome, u smislu "doći će do operacije u određenom mestu, u određeno vreme, sa određenim ciljem". Mi smo se nadali da ćemo primati takve vrste informacija, tako da bismo mogli onda da budemo tamo, kako bismo bili sigurni da neće da dođe do nekih ozbiljnih kršenja. Međutim, to je nešto što se retko dešavalo i nije se desilo ovom prilikom kada je u pitanju Račak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre ste čak potvrdili po imenu i prezimenu da je vaš čovek Mezonev bio 15. januara u Račku.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: On je bio u Račku. Da. Tamo sam ga ja poslao negde oko 14.30 popodne iz Peći, a to je uradio zato što smo primali izveštaje da je pucnjava bila usmerena ka tom selu i lokalnim selima, a pucnjava je vršena iz teškog oružja od strane vaših snaga. I on je zbog toga otišao tamo, iako to nije bilo strogo u njegovoj zoni operacija, ali ja sam bio veoma zabrinut tako da sam želeo nekoga ko je bio na višem položaju i sa većim iskustvom na tom mestu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Ali sa njim je svakako bilo još nekoliko verifikatora koji su 15. januara bili u Račku.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: I oni su ga obavestili, a

njihovi izveštaji su deo izveštaja koji je stavljen Sudu na uvid.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u tome i jeste stvar, što verifikatori koji su bili 15. januara nisu videli ništa od toga šta ste vi i Voker, došli kasnije nakon pauze u kojoj je UČK doneo leševe i strpao ih u tu jarugu, vi niste videli ništa od tog prizora?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mezzonev je stigao u sumrak. Ostao je u selu. Niko mu nije rekao da ima nešto šta treba videti gore u jarku. On nije imao pojma da se to uopšte desilo. To je bio teren gde se odigrala jedna dosta žestoka bitka tokom dana, tako da ja nisam očekivao da on ide i luta po mraku u nadi da će možda da nađe nešto nekih 300 metara dalje od sela. U kom je pravcu on trebalo da ide?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sad ste sami rekli da je bila žestoka bitka u Račku, a vaše izjave su bile da su snage bezbednosti došle i izvršile masakr nad civilima. Sada mi recite šta se dogodilo. Da li je bila bitka ili masakr nad civilima?

SUDIJA MEJ: Mislim da smo iscrpli ovo pitanje. Svedok je rekao sve šta može o tome da kaže. Njegovo mišljenje nam više ne može pomoći, a biće drugih svedoka koji će takođe o ovome da svedoče.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je pored vaših posmatrača koji su ušli u Račak 15. januara, bila, takođe i TV ekipa "Asošijejted presa" (Associated Press)?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Konkretno ne, nisu nam se prijavili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali su svejedno objavili u sredstvima informisanja ono šta su videli.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Onda je to dostupno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Naravno da jeste. Da li vam je poznato da u selu nije bilo civila i da su seljaci još u toku leta napustili Račak zbog dejstava koja su bila na tom prostoru, osim možda par izuzetaka?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da jedan od izveštaja koji je prošle nedelje stavljen Sudu na uvid, u jednom trenutku kaže koliko je bilo stanovnika u Račku i spominje se činjenica da im je bila potrebna pomoć u hrani. Tako da smo znali da su stanovnici Račka pobešli, ali neki od njih su još uvek bili tamo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Bila je zima i očevici tvrde da je samo iz jednog odžaka izbijao dim i to je bila kuća u kojoj se nalazio štab OVK i to je bila kuća u kojoj je pronađena oprema.

SUDIJA MEJ: Svedok ne može da odgovori na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Očevici kažu da se pucalo na sve strane i da je pucnjava prestala oko 16.00. Da li se to slaže sa vašim nalazima?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Moji nalazi su govorili da je pucnjava u Račku prestala pre nego što je prestala pucnjava koja je bila usmerena na ostala sela i zbog toga što se još uvek čula buka, ljudi u Račku nisu shvatili da je u njihovom kraju prestala pucnjava i oni su zbog toga bili veoma iznenađeni kad su iznenada videli da je MUP došao usred sela.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam ovde nekoliko svedoka iz Račka koji takođe nisu moji svedoci, već svedoci ovog lažnog Tužilaštva. Na primer, svedok Nusret Šabani (Nusret Shabani) iz Račka kaže da se 15. januara u Račku vodio pravi rat.

SUDIJA MEJ: O ovome ćete moći da pitate druge svedoke. Ovaj svedok je došao sledećeg dana. Znači vi možete njega da pitate o onome šta je on video, ali nećemo daleko da stignemo ako ga budete pitali o nečemu o čemu on ne može da da odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, on nije svedok koji samo svedoči o onome šta je video. On je izvršni šef Verifikacione misije, za koga se pretpostavlja da je znao ili je morao znati činjenice koje su na takav način upotrebljene u ratu protiv Jugoslavije. Prema tome, ja imam pravo da ga pitam pozivajući se na druge svedoke, jer je njegova dužnost bila da prikupi te podatke. Onda bi u najmanju ruku bilo pitanje zašto nije prikupio te podatke od tih svedoka, jer je on vodio verifikacionu misiju.

SUDIJA MEJ: Da, to je pitanje koje možete da mu postavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Zato ga i postavljam.

SUDIJA MEJ: Pustite ga da odgovori.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Izveštaji koji su sakupljeni uveče 15. januara su predstavljali sve informacije koje smo mi imali u tom trenutku i očigledno su poticali iz različitih izvora. Nešto od toga su bili izveštaji mojih verifikatora očevidaca, neki podaci su bili odgovori na pitanja koja su oni postavljali meštanima u selu. Kao što ste videli, činjenice nisu bile odmah očigledne i mi smo saznavali više onako kako se situacija razvijala, što je često slučaj. Situacija nije bila jasna. Padao je mrak. Svi u selu su bili uplašeni i zbunjeni. Bilo je ranjenih ljudi. Situacija jednostavno nije bila jasna i mi smo se tom situacijom bavili onako kako smo je zatekli. Napravili smo najbolji mogući izveštaj. A kako su tokom noći pristizali izveštaji, mi smo se ponovo vraćali i ponovo to razmatrali i onda smo videli ono šta, u stvari, nismo uočili prethodno popodne. Niko nije pokušao, na neki način, da stvari prikaže drugačijim. Svaki od tih izveštaja je upravo onakav kakav je napisan u to vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U vezi sa ovim selektivnim davanjem informacija, kako u ovom tako i u svim drugim slučajevima...

SUDIJA MEJ: To je komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To nije komentar. Ja vama upućujem zahtev. U pogledu vašeg autoriteta, vi biste trebali da prihvatite pismeno obelodanjivanje koje će da obaveže službe Amerike, Engleske, Francuske (France) i Nemačke da obelodane podatke koje imaju, ne samo u vezi sa ovim slučajem nego i sa drugim slučajevima gde su nameštane situacije u kojima se optužuje srpska strana za nedela koja je učinila druga strana. Ako vi nemate moć da to naredite, onda vi, zapravo, uopšte ne možete da vodite ovakav proces.

SUDIJA MEJ: To je potpuno različita stvar što se tiče otkrivanja podataka i ako vi imate molbu u ovom pogledu, mi ćemo je, svakako, razmotriti. U međuvremenu, to nema nikakve veze sa ovim svedokom. Mi ćemo sada da prekinemo rad u narednih 15 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Samo da napravim jednu digresiju, pošto sam proverio u pauzi. Rekli ste da za onaj zločin u kafiću "Panda" kada je ubijeno šest srpskih mladića, da niste bili u stanju da ustanovite i još uvek tvrdite da ne znate ko je to učinio. U dijagramu generala DZ koji ste vi dali ovde, na strani 7, to je hronologija događaja, pod brojem 44 vi ste napisali, u vezi sa tim zločinom u kafiću "Panda", napad "OVK na kafić 'Panda' u Peći". Da li je to tačno ili ne?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Morali biste na to da me podsetite.

SUDIJA MEJ: Da li imamo broj pod kojim je to zavedeno u hronologiji?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je onaj dijagram pod nazivom "hronologija događaja", ali to možete da proverite kasnije, pošto bih želeo da uštedim vreme. Vi ste lično napisali: "Napad OVK na kafić 'Panda' u Peći". Ovo je pod brojem 44 koji vi nazivate hronologijom, dijagram generala DZ. A sada da se vratimo na Račak. Juče kada ste govorili o jednom drugom događaju gde su ubijeni pripadnici UČK, vi ste rekli da ste ispod videli veliku lokvu krvi. Kako to da niste videli bilo kakvu lokvu krvi u Račku na tom mestu gde je navodno izvršena egzekucija? Dakle, kako to da tamo nije bilo lokve krvi kada je bilo mnogo više ljudi nego u ovom događaju koji ste juče opisivali?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da govorite o mom opisu ubistava u selu Rogovo (Rogove), gde je ubijen određen broj ljudi u jednom mini-busu i njihova krv je iscurela napolje u dvorište, a bilo je blata na zemlji. A u Račku nije bilo toliko blatnjavo, više je bilo peska, koliko se ja sećam, tako da nije bilo istih uslova da bi mogle da se naprave lokve krvi. Ali bilo je krvi pored svakog tela koje sam ja video u Račku, ali tela nisu bila nagomilana na jednom mestu, na jednoj površini koja nije propuštala tečnost, kao što je bio slučaj onda kada je krv mogla da se sakupi i teče onako kako je tekla kada je u pitanju bio minibus. Mislim da ste o tome hteli da vam ja dam svoj komentar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da. Naime, niste uopšte pomenuli taj element u svom opisu događaja. I gde su bile čaure onda, ako je tu bila izvršena egzekucija? Kako to da nigde nije bilo čaura?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Pogledao sam unaokolo, nekih pet metara oko jaruge i nisam našao nikakve čaure od municije. Nisam mogao dalje da odem zato što je tu bilo dosta grmlja i niskog rastinja svuda unaokolo i trebalo bi mnogo vremena da se, recimo, ode dalje odatle, nekih 30 do 40 metara, a to je, otprilike, domet sa koga su ti ljudi mogli da budu ubijeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vraćamo se ponovo na ove konstatacije u vezi sa Račkom. Znači, svedok Tužilaštva tvrdi da je

bio pravi rat u Račku toga dana i da su se pripadnici OVK nalazili u selu. To je svedok Nusret Šabani iz Račka. A postoji, takođe, svedok Tužilaštva Drita Emini (Drita Emini), koja tvrdi da su imali rovove, da su meštani pomagali u kopanju rovova za OVK dva, tri meseca pre ovog navodnog masakra i da su radili noću.

SUDIJA MEJ: Svedok je već dao svoj iskaz o rovovima. Svedočio je o onome šta on zna. Ovde se samo radi o čistom komentaru. Broj separatora iz hronologije je 63, a to je u zbirci dokumenata pod brojem 44 i to je onako kako je to optuženi naveo svedoku. Molim da pređemo na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ova svedokinja, da li vi znate da svedok iz Račka tvrdi da su rovovi bili iskopani najmanje mesec dana pre ovog navodnog masakra, a vi ste tvrdili juče da su to bili sveže iskopani rovovi, potpuno čisti ili to samo važi za taj koji ste vi preskočili?

SUDIJA MEJ: Dakle, to je novo pitanje, da li su bili sveže iskopani ili ne.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, ja mislim da je dokaz rov preko kog je ovaj svedok zakoračio i koji je bio sveže iskopan. A biće drugih dokaza o rovovima kao što ćemo da vidimo, na primer, kada pogledamo materijal koji se odnosi na Račak, uopšteno, a možda ćemo uzeti u obzir i jedan registrator u vezi sa tom lokacijom.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Moje mišljenje je da je rov koji sam ja video bio sveže iskopan zato što nije bilo trave koja bi rasla iz njega, što bi bio slučaj da je rov postojao neko vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja vas pitam kako to da ne znate da je bilo svedoka koji tvrde da su tri meseca pre toga kopali rovove, da su ih završili mesec dana ranije i kako je moglo da bude trave u sred zime? To je bio 15. januar. Nije mogla trava da izraste za vreme zime, od 15. decembra do 15. januara.

SUDIJA MEJ: U čemu je svrha? U čemu je svrha ovog pitanja za svedoka?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Poenta je u tome da postoji velika razlika u onome šta je svedok tvrdio i u onome šta su tvrdili svedoci koji su stanovnici Račka.

SUDIJA MEJ: Ako je to tačno, vi to možete da prokomentarišete kada za to dođe vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mi, takođe, imamo Džemaila Bećirija (Xhemajl Beqiri), svedoka iz Račka, koji je potvrdio da su 15. januara u Račku bili pripadnici OEBS-a, dakle, da su verifikatori OEBS-a bili tamo. To je, takođe, svedok Tužilaštva.

SUDIJA MEJ: Možete o tome da pitate svedoka kada se taj svedok bude pojavio pred Sudom. Mi ćemo, takođe, da čujemo, zar ne i svedočenje svedoka OEBS-a koji će da dođe ovde i to najmanje jednog od njih, pretpostavljam Mezoneva.

TUŽILAC NAJS: Da, to je tačno.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, moći ćete njih da pitate o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li su vama bile poznate ove izjave svedoka iz Račka kada ste prikupljali činjenice? Vi niste znali za njih?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da taj svedok tvrdi da su kod Berišinog potoka (Proni i Berishes) bili verifikatori OEBS u Račku?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Izveštaji koji su stavljeni Sudu na uvid predstavljaju činjenice koje su nama bile poznate u Prištini te noći. A kao što sam ranije rekao, one su se menjale kako

su pristizale dodatne informacije i naše shvatanje onoga šta se desilo je bilo promenjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Očevici kažu da je oko 16.00 vatra obustavljena i da su policajci još uvek bili u rovovima koje su zauzeli i da su nakon njih stigli posmatrači OEBS-a i TV ekipe. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To mi nije poznato, međutim, moram da primetim da se to dešavalo istog popodneva kada smo mi imali dve žrtve i tako da smo mi objavili svom našem osoblju da se malo povuče, tako da to nije bio momenat kada su svi jurili da dođu do tog mesta pre policije. Radilo se o trenutku kada su svi bili uzdržani iz opravdanih razloga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Svedoci tvrde da se borba vodila na frontu dugačkom dva do tri kilometra i da je bilo ubijenih terorista na više mesta. Da li ste vi imali izveštaj o tome od vaših predstavnika koji su tog dana bili u Račku?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Sećam se izveštaja u kojem je pisalo da je bilo pucanja na sela i to sa linije fronta dužine dva do tri kilometara, ali mi nije bilo poznato da su konkretno ubijeni pripadnici OVK, jer bi inače to bilo u izveštaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su po izveštaju Hjuman Rajts Voča (Human Rights Watch) i izveštajima novinara koji su bili sa Vokerom 16. januara, pisalo da su mnoga od tela očigledno bila unakažena, da su njihovi nokti bili počupani, i tako dalje? Da li vam je poznata ova vrsta izveštaja i da li ste svesni činjenice da to nije bila istina?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Bilo mi je poznato da je jedan leš bio obezglavljen, ali nikada nismo saznali ko je to uradio. I to, svakako, nije bilo pripisano srpskim snagama bezbednosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kasnije je bilo utvrđeno forenzičkom ekspertizom koja je naknadno bila izvršena, da su svi bili poginuli od strane vatrenog oružja i da su povrede na telima nasta-

le kasnije, bile nanesene od strane životinja. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da se sećam nečega od toga, ali ja verujem da je obezglavlјivanje tog pojedinca bilo zapravo izvršeno sekirom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to nisu pokazali nikakvi stručni nalazi forenzičara. Ali da li vam je poznato da je Human Rights Watch rekao da su specijalne jedinice policije i vojska neselektivno napadali civile, palili kuće i da su imali naređenje da pobiju sve stanovnike starije od 15 godina? Da li smatrate da su te izjave bile date u funkciji u kojoj je trebalo proizvesti ovakav jedan senzacionalistički zločin?

SUDIJA MEJ: Nije na svedoku da odgovori na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Novinar "Monda" (Le Monde), Kristof Šatelo (Christoph Shatello) u izveštaju sa lica mesta naveo je da je nakon odlaska policije i ekipe "Asošijetted presa" iz Račka u selo ušla posmatračka misija OEBS-a sa tri vozila. Posmatrači su u prvom trenutku našli jednog mrtvog i nekoliko povređenih. Da li vam je to poznato? To su bili vaši posmatrači.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ovo zvuči kao da je reč o prvim ljudima koji su stigli i da, to je saglasno sa izveštajem koji smo mi sastavili u petak uveče u Prištini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, ali vidite li kolika je razlika između nalaza vaših posmatrača kada se odigrao sukob između policije i OVК i takođe perioda nakon 16 sati kada je selo bilo preuzeto? Da li vam nešto govori ova razlika, ova razlika u vremenu između tada i trenutka kada ste vi došli tamo sa Vokerom? Da li vam to nešto govori?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mi smo tamo otišli čim smo saznali da se nešto zaista loše desilo, a to je bilo u subotu ujutru. Ja sam to jasno rekao tokom svog prethodnog svedočenja. Mi u petak uveče nismo znali da je veliki broj ljudi bio ubijen.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata izjava tog istog čoveka Šatela za kanadske vesti, da je u Račak stigao oko 16.00 gde je zatekao policiju, da je operacija bila teška, efikasna i čista?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Jasno je da je to njegovo gledište.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I snimatelj "Asošijejted presa" je dao izjavu za štampu da je akcija bila kristalno čista. On tvrdi da je od samog početka pratio borbu i on je snimio film koji je u Francuskoj izazvao...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, nemojte to da iznosite pred svedoka. Samo trenutak. Ako vi imate taj snimak, možete da nam ga pokažete, ali nije dobro da nastavljamo na ovakav način, da vi ovom svedoku postavljate pitanja o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da je francuski "Mond" pisao da u Račku skoro nije bilo civilnog stanovništva koje je pobeglo prošle godine i osim nekoliko izuzetaka, oni se nisu vratili?

SUDIJA MEJ: On je svedočio o tome. Nema veze šta piše u "Mondu". Nas interesuje jedino ovo svedočenje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja govorim o novinaru koji je bio na licu mesta i koji je svakako bio očevidac i koji je sam rekao da nije mogao da shvati tu misteriju koja se dogodila sa Vokеровom izjavom o navodnom masakru. Da li vam je poznato da očevidci tvrde da su prave borbe bile, u stvari, vođene u šumi, jer su se pripadnici OVK povukli u šumu iznad sela?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi to bilo poznato, ne. Ali nisam siguran da je to relevantno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali relevantna su neka pitanja. Neka pitanja koja su postavljali novinari javno u sredstvima informi-

sanja, na primer. I jedno od ovih pitanja koje sledi svakako je vrlo interesantno: kako su policajci mogli da sakupe toliki broj muškaraca i da ih vode mirno na streljanje kada su bili pod kišom metaka, jer se pucalo na njih sa svih okolnih brda? Pucalo se i sutradan i dan nakon toga, kada se takođe pucalo i na istražnog sudiju?

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, nije na ovom svedoku da to kaže. Činjenica je da je on otišao tamo, to je njegovo svedočenje, vi to niste osporili i on je video leševe. To je njegovo svedočenje. Vi to niste osporili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja upravo osporavam to svedočenje i pitam ga kako je to moguće. Pitanje je: ima li logike u tome da neko sakuplja građane pod kišom metaka i da ih vodi na nekakvo streljanje?

SUDIJA MEJ: To nije na svedoku da kaže.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako je jarak na kraju sela mogao da izmakne pažnji lokalnih stanovnika i posmatračima OEBS-a koji su nedugo po odlasku policije ušli u selo i razgovarali sa meštanima i tražili ranjene?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je bilo između 200 do 300 metara od najbliže kuće, koliko se ja sećam. Padao je mrak. Niko nam nije naznačio da gore ima nešto i da treba da odemo da to vidimo, a nije bila naša praksa da silazimo sa puta po mraku u toj fazi. Kao što sam ranije rekao, upravo su nam bila ranjena dva verifikatora i mi nismo hteli tek tako da odlazimo u mrak da bismo slučajno nešto našli, jer nije bilo nikakvih nagoveštaja da bismo nešto mogli da nađemo, tako da bi to bila ludost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li sama činjenica, dakle, od tog vremena pa nadalje, kada se nije našlo ništa od onoga šta ste našli sutra, da li je sporno da je od tog vremena kada se policija povukla prošlo najmanje 15 do 16 sati, za koje vreme je selo bilo pod kontrolom UČK, dok ste vi sa Vokerom došli da pronađete te

mrtve?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Svakako je postojao jedan vremenski period, da i ja sam rekao šta sam video, i kada sam to video, i kakav je bio moj utisak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li smatrate opravdanim što je upravo tri dana kasnije "Figaro" (Figaro) sa lica mesta objavio članak "Kosovo - sumnja u masakr", u kome se zapitao da li je američki ambasador Voker pokazao neopravdanu žurbu kada je javno optužio srpske snage bezbednosti da su hladnokrvno...

SUDIJA MEJ: To nije važno. Ja ću da zaustavim ovakav sled pitanja zbog toga jer nije bitno šta je pisao "Figaro" ili bilo ko drugi. Bitno je kakvo je ovo svedočenje sada. Vi ste čuli šta je rekao svedok. Rekao vam je šta je video i kakvo je njegovo mišljenje bilo. Možete da ga pitate o tome, ali iznositi ono šta su rekli ti novinari, ne pomaže nikome. Ako vi želite njih da pozovete, svakako ih pozovite i mi ćemo saslušati njihovo svedočenje kada za to dođe vreme. Ali u ovom trenutku, to je samo gubljenje vremena.

TUŽILAC NAJS: U vezi sa tom temom, mogu li samo da ukažem na dve kratke stvari. Gospodin Vladimirov (Wladimiroff) mi je rekao da prijatelji suda imaju pitanja za ovog svedoka. U vezi sa svedokom koji treba da bude pozvan sutra, ima nekoliko važnih proceduralnih pitanja. Ona neće da uzmu više od par minuta, ali gospodin Rajnefeld (Ryneveld) bi hteo da se time pozabavimo danas, jer bi svi trebali da znaju o kakvom materijalu je reč, a posebno optuženi.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, advokat Vladimirov, jedan od prijatelja suda, će da obavi unakrsno ispitivanje ako bude bilo vremena za to. Ali smatram da u ovom momentu, sa obzirom na samo jedno pitanje, ja bih se ovde pozvao na Pravilo 90 koje vam daje ovlašćenja i ja razumem da je to u nadležnosti Suda, da

se izbegne nepotrebno trošenje vremena i vi ćete se sigurno time pozabaviti. Međutim, smatram da način na koji je vođen postupak danas, kada je rečeno unapred da će ovaj svedok biti na raspolaganju Sudu samo danas, na neki način dovodi vas u jednu situaciju u kojoj...

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapuškoviću, mi imamo te stvari na umu i ja ću pitati svedoka da li može da se vrati, da li je to ono šta hoćete da uradim?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ne, ne.

SUDIJA MEJ: Šta je vaša poenta?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja ne razumem, ja stvarno pokušavam da vam uzmem što je moguće manje vremena. Ono šta hoću da kažem je da ja znam da ćete vi o tome da odlučujete i to je vaše ovlašćenje i vi ćete to da uradite kad god se vreme nepotrebno troši, ali ako tužilac unapred kaže da će neko biti samo danas na raspolaganju Suda, to onda malo zaoštava problem. Ja samo to hoću da kažem. Svedok je ovde i na vama je da procenite. Na vama je da procenite kada će se njegovo svedočenje okončati. Ali ako se unapred kaže da će neko biti samo jedan dan ovde, onda mislim da, na neki način, se već unapred znaju stvari, tako reći. Svakako, vi ste ti koji će te o tome odlučiti i ja se sa time u potpunosti slažem. Ja sam samo želeo da skrenem vašu pažnju na tu stvar.

SUDIJA MEJ: Da i ono šta ćemo mi da uradimo je da ćemo ga zamoliti da se vrati u dogledno vreme, kada mu to bude zgodno. Da, gospodine Miloševiću, izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ne mislim da vreme za unakrsno ispitivanje ovog svedoka može da bude ograničeno. On je svedok koji svedoči, između ostalog, o celokupnom radu misije. On je doneo stotine stranica različitih dokumenata i koji je tokom glavnog ispi-

tivanja proveo više od dan u diskusiji i ovo svedoči o tome ko je povukao okidač za izvršenje agresije.

SUDIJA MEJ: Mi se slažemo. On je važan svedok. On je svedočio dugo i mi ćemo ga u odgovarajućem trenutku pitati da li bi mu bilo zgodno da se vrati. A sada da nastavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Mislim da je za nas logično da se ispitivanje nastavi sve dok se ne iscrpe sva pitanja, a ne da tražimo da se svedok vrati. Moje pitanje glasi: s obzirom na nespornu činjenicu o ovom velikom proteku vremena između povlačenja policije, pa sve do dolaska verifikatora, da je UČK imao selo pod svojim kontrolom, da li je tokom noći UČK mogao...

SUDIJA MEJ: Mislim da smo to već prešli. Vi ste rekli šta ste hteli. I svedok je odgovorio najbolje što je mogao, jer to je bavljenje stvarima o kojima on zna i on se time bavio. Meni se čini da dolazite do stvari koje vi hoćete da iznesete u izvođenju svojih dokaza, a to nam sada ne pomaže. To je čisto iznošenje argumenata.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja pitam da li po njegovom mišljenju OVK je mogao da sakupi ta tela u međuvremenu i da ih tamo donese na to zbirno mesto gde su sva tela postavili zajedno?

SUDIJA MEJ: Jedino pitanje je da li bi, na osnovu onoga šta je svedok video, da li bi to moglo da bude usaglašeno sa ovakvom diskusijom?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: To nije bilo usaglašeno sa onim šta sam ja video i to nije bio moj utisak ni onda, ni sada.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste rekli da su verifikatori bili 15. januara u Račku, ali ste pre toga takođe rekli da nisu bili zvanično pozvani, međutim, britanski član Verifikacione misije, prema onome šta je izjavio "Gardijan" (Guardian), jer "Gardijan" citira

njegovu izjavu, njegovo ime je bilo Nel Strečen (Nel Strechen), on je rekao da je on bio zvanično pozvan u Račak pre akcije i da to predstavlja prvo javno priznanje da je Verifikaciona misija bila prethodno obavještena o akciji u Račku. Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznata ta izjava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata konstatacija, na primer, iz frankfurtskih novina od 21. januara koja upozorava na sledeće: "Ništa ne bi bilo tako fatalno kao zloupotreba NATO-a u korist terorista na Kosmetu"?

SUDIJA MEJ: To nema veze. Potpuno je irelevantno šta novine misle.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kako je moguće da su već sutradan i dan nakon toga kada su došle ekipe da izvrše uviđaj, na njih napad izvršili nenaoružani seljaci? Kako je to moguće?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Mislim da pominjete sudiju Marinković koja je otišla u selo tokom nedelje, a tada je u tom trenutku OVK bila prisutna u selu. Mi smo razgovarali sa njima i, koliko se ja sećam, oni su izjavili da će dozvoliti sudiji da uđe u selo, a da pri tome neće biti nikakvog nasilja koje bi došlo sa njihove strane, ako je mi uvedemo. Ako u selu bude bilo veliko prisustvo policajaca, onda će oni pucati na njih. Ona je odabrala da ide u selo sa velikim brojem policajaca, i na njih je pucano.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam se čini da je cela ta stvar zloupotrebljena? Ovde se stavlja primedba da se pozivam na štampu, ali upravo je u štampi zloupotrebljen Račak da se stvori atmosfera i pretekst za agresiju na Jugoslaviju?

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, to nije pitanje za ovog svedoka. To su irelevantna pitanja kada je reč o njegovom svedočenju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Onda mi recite šta mislite. Zašto je Finkinja Helena Ranta (Helena Ranta), prvo odala priznanje jugoslovenskim patolozima, a zatim ne osporavajući njihove nalaze, pribegla ličnim stavovima i metodu neodređenosti u svojim izjavama?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To biste nju morali da pitate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali ovo nije lično pitanje nego više, rekao bih, pitanje koje se tiče odnosa prema tome šta se dogodilo. Zašto je gospođa Ranta izjavila da mora da se konsultuje sa predstavnicima Ministarstva inostranih poslova da bi izrekla svoj stručni nalaz? Kakve veze ima Ministarstvo spoljnih poslova sa sudsko-medicinskim veštačenjem?

SUDIJA MEJ: To je retoričko pitanje. Svedok ne može na to da odgovori.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Videli ste onu fotografiju Voke-
ra sa celim timom pored leša Albanca sa onim tipičnim albanskim kečetom na glavi. Kako je moguće da neko bude pogođen u glavu, a da mu na glavi ostane kapa, koja, kao što znate, liči na vrh ljuske od jajeta? Kad ljudi ispadaju iz cipela kada budu tako pogođeni, a on pogođen u glavu, ima čak i keče na glavi. Da li imate u vidu da se radi o jednom montiranom razmeštanju za televiziju tih tamo nagomilanih leševa?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je svakako bila jedna od misli koja mi je prolazila kroz glavu dok sam se penjao uz brdo. Kada sam video leševe i način na koji su bili nagomilani, zaključio sam, najbolje što sam mogao, da oni nisu pomerani, već da su oni ubijeni tamo gde su ležali. To je bilo moje mišljenje na kraju vremena koje sam proveo na vrhu tog brda iznad jaruge i to je mišljenje koje sam zadržao do danas. Da sam ja bio terorista, ja se ne bih šetao okolo sa belom kapom na glavi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je upravo ono šta ja tvrdim, da se on nije šetao unaokolo sa belom kapom na glavi već mu je neko stavio na glavu kasnije, zato što sudski patolozi kažu da od takvog pucnja i takve rane i oči ispadaju, a kamoli ta kapica na glavi. On se nije rodio s tom kapom na glavi.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Moje stanovište na kraju tog vremena koje sam proveo na brdu iznad jaruge bilo je da su ti ljudi ubijeni tamo gde su ležali. Nisam mislio da su ti leševi na bilo koji način dirani.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vama samo pomeranje leševa sa lica mesta gde ste ih vi videli znači i prenošenje u lokalnu džamiju pre istražnih radnji, da li to predstavlja još jedan u nizu dokaza da je reč o nameštenom slučaju? Da li vam to ukazuje na to?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Mi nismo u potpunosti bili u kontroli onoga šta se dešavalo na tom brdu. Međutim, to je bio jedan od razloga zašto smo snimili tako mnogo video snimaka o tome gde su se svi nalazili, kakve su im bile rane, da bismo imali najbolje moguće dokaze u tim okolnostima, najbolje do kojih smo mogli doći. Mi nismo imali na raspolaganju tim forenzičara koji je mogao odmah da uradi adekvatnu istragu na mestu zločina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznata Tačijeva izjava pored one koju sam citirao na početku, da su poginuli u Račku mnogi pripadnici UČK, da je Račak bio prekretnica kako bi se zapad uverio u potrebu vojne intervencije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nisam čuo za tu konkretnu izjavu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A u prilog ovoj tvrdnji mi imamo izjavu jednog od boraca UČK nemačkoj televiziji, da su oni, njegovi saborci, namerno napadali policiju kako bi došlo do sukoba, kako bi izazvali konflikt...

SUDIJA MEJ: Nema svrhe da o tome pitate svedoka. Ako želite da se oslanjate na takav materijal, onda morate taj materijal da stavite na raspolaganje Pretresnom veću u adekvatnom trenutku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A kako tumačite onda objašnjenje Danice Marinković, istražnog sudije iz Prištine, koja je svakako jedna od najpućenijih osoba o ovom događaju u Račku, koja kaže, već u samom startu: "Bilo mi je pomalo čudno ponašanje Vokerovog pomoćnika, engleskog generala Drevenkijevića, koji je nastojao da nas spreči da izađemo na lice mesta". Da li je to istina ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. Rekao sam da mi je bilo jako drago da idem sa njom na mesto zločina. Ali ono šta nisam hteo je da dođe do razbuktavanja novih borbi i da još ljudi bude ranjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da u zapisniku stoji da je nađen teški mitraljez "Browning" (Browning) 12,7 milimetara, dva pištolja, dve automatske puške, 7,62 šest komada, dve snajperske puške kineske proizvodnje, 12 mina sa ručnim bacačem, 7.820 metaka različitog kalibra, tri portabl radio stanice, sanitetska oprema i vojničke uniforme na kojima su bile oznake. Da li su vam ove stavke poznate iz zapisnika i izveštaja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne. U to vreme smo samo tražili da se obavi zajednička istraga i da se takvi dokazi stave na raspolaganje, ali to nikada nije učinjeno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vi uvažavate da istražni sudija Okružnog suda u Prištini vrši istragu i da je taj njegov izveštaj relevantna činjenica za saznavanje istine o događajima koji su se odigrali?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Samo pod uslovom da se to oružje može povezati sa preminulim, što bi bila normalna forenzička praksa.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Upravo su tu našli oružje, na licu mesta gde su ti, kako ih vi zovete, preminuli bili. Da li je to sporno ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, apsolutno. U to vreme, za koje govorim i tad sam rekao: "Ako ima oružja, dajte da ga vidimo, dajte da vidimo dokaze koji povezuju to oružje sa leševima", ali to nikada nije učinjeno. Mi smo nekoliko puta to tražili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa zar nije dovoljna veza oružja i leševa činjenica da je u stručnom nalazu forenzičara na 37 leševa kad je skinuta parafinska rukavica ustanovljeno je da su pucali iz vatrenog oružja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ti dokazi nam nikada nisu stavljeni na raspolaganje. To je dokument koji je predat optuženom jutros da bi mu pomogao. Pásus koji on čita je na srpskom. U stvari na engleskom on glasi ovako: "Kada smo stigli u selo Račak", to je izveštaj sudije, "informisala nas je policija da su tokom pretrage terena pripadnici republičkog MUP-a, Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije pronašli oružje i delove vojnih uniformi koje su oni poneli sa sobom"...

TUŽILAC NAJS: Mi imamo takođe i fotografije. Ovo je jedan primer kako bi trebalo staviti na raspolaganje dokumenta svedoku, tako da on može da da komentar o tome. A isto tako se može staviti i na grafoskop tako da bi bio od pomoći svima.

SUDIJA MEJ: Da, stavite ga na grafoskop.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne želim da dozvolim da mi sada uzimaju moje vreme zbog toga što je tužilac iskoristio, gospodin Najs iskoristio mnogo više vremena i ja ga molim da ne koristi moje vreme zato što ja imam još nekoliko pitanja koja želim da postavim.

SUDIJA MEJ: On kaže da situaciju treba razjasniti kako bi se to uradilo na pravičan način, pravičan prema svedoku i pravičan prema

onima koji će se baviti ovim Predmetom. Molim da se to stavi na grafoskop. Hvala vaam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A šta je na grafoskopu?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: U izjavi koju ja čitam stoji: "Tog dana pronađeno je sledeće oružje", i zatim sledi lista oružja, ovde ja, barem sada, ništa ne mogu da vidim šta bi povezalo leševe sa ovim oružjem. To oružje je moglo da bude u podrumu bilo koje policijske stanice, na bilo kom mestu na Kosovu. Svaka policijska stanica imala je mnogo ovakvog oružja na raspolaganju i ja zato ne smatram da ovo povezuje ljude koji su izgubili živote sa tim oružjem. A i da takva veza postoji, nije protivzakonito posedovati oružje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste stavili sada na grafoskop upravo ono šta sam ja pročitao iz izveštaja istražnog sudije i brojke su iste sa onima koje sam ja pročitao. A da li vi smatrate da bi policijska jedinica na koju je pucano sa okolnih brda od strane pripadnika UČK i koja se povlači iz toga sela, ostavila teške mitraljeze i automatske puške, snajperske puške, bombe, municiju i sve ostalo na raspolaganje onima koji će nesumnjivo ući u selo istog trenutka kada ga oni napuste, ili bi trebalo da pokupe svo to oružje i pone su ga sa sobom?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To u potpunosti zavisi od okolnosti. Činjenica koja se ovde iznosi je da je to oružje u vezi sa ljudima koji su ubijeni, međutim, ovaj dokument izgleda da tu tvrdnju ne podržava. Isto tako, ništa što sam ja tada video na licu mesta tu tvrdnju ne podržava.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To samo potvrđuje da su OEBS-ovi posmatrači i teroristi OVK bili odlično sinhronizovani. To je nesumnjivo.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, to nije pitanje postavljeno na pravilan način, osim ukoliko vi ne iznosite tvrdnju da je ovaj svedok uskladio svoje izveštaje. Da li želite još nešto da pitate o ovom

sudskom izveštaju? Taj izveštaj treba takođe da se uvrsti u dokazni materijal.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz onoga šta vi kažete, da ste tražili od istražnog sudije da uđe bez pratnje policije, vi ste to obrazlagali time da su tamo seljaci bili gnevni i naoružani i da će čim vide policiju, otvoriti vatru. Je li tačno da vas je istražni sudija pitala otkud seljacima oružje? I da ste joj umesto odgovora vi pretili da će ona biti kriva ukoliko dođe do novog krvoprolića i da će se on lično u tom slučaju potruditi da izvede sudiju pred Haški tribunal. Da li je to bio vaš razgovor sa ovom damom, sa istražnim sudijom?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Da, to je manje-više onaj razgovor koji sam imao sa njom. Rekao sam joj da je smatram odgovornom za svako krvoproliće do kog će tamo eventualno doći. Sasvim je bilo do nje da li će ona tamo ići ili neće ići, ali ako ode na takav način, da ću je ja lično smatrati odgovornom. To sam joj jasno rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato kad je konačno izvršen utičaj, to je, koliko se ja sećam iz ovih izveštaja, bilo tek 18. januara, da su nastavili uviđaj, obišli rovove iznad sela na okolnim brdima, da su pronašli lopate i krampove, da su rovovi bili prepuni čaura 7,62 milimetara kineske prozvodnje, da je na vrhu brda zvanom Vis pronađen bunker pokriven drvenom građom i zemljom, a unutar bunkera šporet na drva, pored samog bunkera snajpersko gnezdo koje je bilo zaštićeno džakovima sa peskom? A ispred u žbunu zaboravljen još jedan mitraljez i veliki broj čaura 12,7 milimetara. Da li vam je poznato to iz ovog istog izveštaja?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije mi to poznato. Ja nikada nisam naišao na taj bunker. Taj bunker sigurno nije bio na području gde sam se ja kretao, što nije bilo više od 30 do 40 metara od jaruge. Ja nisam išao više uzbrdo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To što vi niste išli uzbrdo ne znači da tamo nije stajalo sve ovo šta piše u izveštaju. Da ili ne? Da li vi tvrdite da je istražni sudija izmislila ovaj izveštaj?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ona je, sasvim sam siguran, u izveštaj stavila ono šta joj je rečeno, ali ne znam u kojoj meri se može napraviti propisna veza između oružja za koje se tvrdi da su ih ovi pokojnici imali i samih tih ljudi. Ja bih morao da vidim takvu vezu. Svako može otići u podrum policijske stanice, uzeti neko oružje i ostaviti ga na brdu i reći: "Evo ga. Ubili smo ih zato jer su to bili teroristi, i evo njihovog oružja". To je podjednako verovatna tvrdnja kao i ovo što stoji u izveštaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U izveštaju takođe piše da su u dvorištu jedne kuće oni našli minu ručnog bacača i da su takođe u toj kući pronašli knjigu sa evidencijom o dežurstvima i takođe torbe i municiju sa šaržerima od po deset metaka u svakom i granate kineske proizvodnje, kao i veću količinu hrane američke proizvodnje, cigarete, i tako dalje, i tako dalje, i to je bio lokalni štab. Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Ne, nije mi to poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznata konstatacija da je pregledom utvrđeno da se radi o žrtvama iz ratnog sukoba, žrtvama ratnih operacija, što je posle bilo rečeno i od strane forenzičkih stručnjaka i da su sve druge povrede bile nanete od strane sitnih glodara, miševa, pacova, ptica i ostalih životinja koje su napadale ljudska tela? Da li vam je to poznato?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Nije mi poznat ceo sadržaj ovog forenzičkog izveštaja. Ja znam da je sprovedena forenzička istraga. Ali ja nikada nisam video izveštaj u celini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kako za tri godine niste videli izveštaj u celini?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Izveštaj je predat Vokeru i to je bila osnova na kojoj je forenzički tim bio spreman da ga preda, samo Vokeru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li smatrate da to potvrđuje moju tvrdnju da je Voker iscenirao ovaj događaj kako bi opravdao agresiju?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Ne, apsolutno ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto bi onda forenzički izveštaj, izveštaj stručnjaka, bio tajna koja se predaje samo Vokeru.

SUDIJA MEJ: Nije na ovom svedoku da odgovara na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja mislim da je zbog javnosti potrebno da on odgovori na mnoga od ovih pitanja.

SUDIJA MEJ: Ne. Ako je ovde nešto relevantno, to je onda relevantno za Pretresno veće, da svedok da odgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Stručnjaci koji su bili su u pratnji istražnog sudije opisuju žestoko dejstvo OVK sa okolnih brda na njih i da su imali problema sa ispitivanjem leševa. Oni su bili praćeni od strane vaših posmatrača i takođe u pratnji sekretara ambasade Finske (Finland) i tako su oni uspeli da ih unesu u institut. To sve, pretpostavljam, nije sporno.

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: O čemu sada to konkretno govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da su leševi bili prikupljeni i da su oni bili prikupljeni pod vatrom UČK, što će reći da su oni nastojali da onemoguće odnošenje leševa na institut. Da su sve vreme od kad su leševi bili odneti i vreme dok je trajala forenzička analiza, bili prisutni vaši predstavnici. Da li je to tačno ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIČ – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, leševi su doneti sa brda negde kasno poslepodne u subotu, a zatim, mislim da je to bilo u ponedeljak kada se policija vratila u selo u velikom broju i uklonila leševe iz džamije gde su neki od leševa odneti u subotu. Mislim da je prisustvo policije u Račku, da bi se

ti leševi odvezli iz Račka, moralo da bude prilično veliko. Ja tamo nisam bio prisutan u ponedeljak.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Profesor Slaviša Dobričanin, jedan od stručnjaka koji je vršio pregled, tvrdi da je nalaz tog pregleda ukazivao na to da su svi leševi bili od ljudi koji su bili pobijeni od vatrenog oružja, da je na njih pucano iz daljine, osim u jednom slučaju, jednom slučaju gde smo, kako on kaže: "Mi pronašli jedan nepotvrđeni slučaj smrti od vatrenog oružja koji je došao iz relativne blizine od 70 ili 80 santimetara udaljenosti, moguće je iz rova". Da li su vam poznati ovi nalazi? Da li vam je poznato to da svi forenzički stručnjaci, uključujući, kako vidim ovde i doktora Dunjića koji je svedočio i čiji pismeni izveštaj imam, on je svedočio ovde, da svi oni tvrde da u stručnom pogledu nikakve razlike nije bilo između njihovih nalaza i nalaza finskih stručnjaka i mišljenja beloruskih stručnjaka i da su sve analize bile izvršene u prisustvu svih ovih stručnjaka koji su radili na tome?

SUDIJA MEJ: Možete li nešto da nam kažete o tome?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Koliko se ja sećam, javljeno je da je na jednom od leševa bilo opekotina od baruta, što je ukazivalo na to da je da je taj čovek bio ubijen iz neposredne blizine. Međutim, ni jedan drugi leš nije imao opekotine od baruta, što bi ukazivalo na ekstremnu blizinu. Prema tome, toga se sećam. Isto tako se sećam da mi je Voker rekao, u kontekstu finskog forenzičkog izveštaja, da u tom izveštaju ne stoji ništa što je u suprotnosti sa njegovim stavom da se radilo o masakru.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam se čini logičnim da može biti toliko mnogo razlika u zaključcima? Forenzički eksperti tvrde da su sve ove osobe bile ubijene u ratnom sukobu, tokom borbe, a Voker, uprkos toj činjenici, tvrdi da ništa od toga ne stoji.

SUDIJA MEJ: Ne, nije to na ovom svedoku. On je svoj iskaz dao. To su stvari o kojima će verovatno Pretresno veće da donese odluku.

ku nakon što saslušamo sve dokaze, ali bih ja predložio da sada pređemo na sledeću temu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Iz izveštaja istražnog sudije, čiju kopiju ovde imam, stoji da su na okolnim brdima pronađeni iskopani rovovi i niz ovih elemenata opreme koje sam pomenuo i citirao, da su postojali bunker i zaštićeni džakovima i tako dalje. Vi kažete da niste išli da to vidite, jer niste išli više od tridesetak metara od tog mesta. Da li su vaši predstavnici, članovi Verifikacione misije, išli da vide bunker u okolini Račka? Da li su oni potvrdili to što je istražni sudija Danica Marinković rekla i da li je to bio slučaj ili nije?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Koliko je to meni poznato, njen izveštaj nikada nama nije bio dostupan i, u svakom slučaju, meni nije bilo poznato da je gore na brdu bilo drugih bunkera, na određenoj udaljenosti od jaruge i ja sam za to saznao čini mi se prvi put tek nakon što su mi oni pokazani na karti pre nekoliko nedelja.

TUŽILAC NAJS: Istražitelj je u ovom delu slučaja pripremio jednu veoma veliku kartu. Vi ste to već videli u određenoj formi i na toj karti vide se još neki bunker i.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da su na osnovu izveštaja koji su uradili sudsko-medicinski eksperti i istražni sudija, da je napravljena službena beleška Okružnog javnog tužioca u Prištini? I on tvrdi da ne postoji sumnja da je bilo čija smrt u tom ratnom sukobu izazvana krivičnim delom, već tvrdi da su sve preduzete radnje bile usmerene na odbijanje oružanog napada od strane pripadnika terorističke organizacije takozvane UČK i u skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: Izvinjavam se, ali ta istraga nije sprovedena zajednički. Bio je postavljen zahtev da mi učestvujemo u istrazi i da smo mi učestvovali u toj istrazi, onda bismo mogli da imamo mišljenje o izveštaju sudije Marinković. Međutim, na temelju onoga šta sam ja video tamo, ona je to napravila vrlo

površno i nije sledila odgovarajuću proceduru za postupanje sa dokazima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Što se tiče procedure koja bi bila odgovarajuća, nju je onemogućio OVK. Zato je i izvršen ograničen uviđaj tek posle tri dana. Valjda to ne sporite, jer po proceduri, bilo je potrebno odmah izvršiti uviđaj.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ – ODGOVOR: To je moglo da bude učinjeno odmah. To je moglo da bude učinjeno još u subotu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, a ko je onemogućio istražnom sudiji da izvrši uviđaj? Zbog toga što je istažni sudija pokušala da izvrši uviđaj, kao što je poznato, pa je oterana vatrom UČK, pa je konačno izvršila uviđaj tek posle tri dana. Ko je odgovoran za to zakašnjenje?

SUDIJA MEJ: Svedok je o tome već dao odgovor. Generale, mislim da danas ne možemo dalje da napredujemo. Gospodine Miloševiću, moramo ovo da privedemo kraju, za danas. Generale, očito je da optuženi mora da ima priliku da vas u celosti unakrsno ispita, što znači da bi trebao da ima onoliko vremena koliko je imalo i Tužilaštvo. Zato ću, pod ovim okolnostima, morati da vas zamolim da se vratite ovamo.

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Vrlo dobro.

SUDIJA MEJ: Da li možete da pronađete neki datum u, otprilike, narednih dva meseca koji bi vam odgovarao da se vratite?

SVEDOK DREVENKIJEVIĆ: Mogu li o tome da se dogovorim sa vašim ljudima, časni Sude?

SUDIJA MEJ: Pa ne sa našim ljudima, mi ne koristimo taj izraz, ali, naravno, možete da razgovarate o tome sa Tužilaštvom. Jasno je da možete da razgovarate samo o toj temi, ali ne i o drugim delovima vašeg svedočenja. Bićemo vam zahvalni ukoliko to učinite.

Ostatak unakrsnog ispitivanja ćemo da obavimo kasnije. Gospodine Miloševiću, ovo je važan svjedok. Prema tome, ispravno je da vi imate otprilike isto vreme na raspolaganju kao što je imalo i Tužilaštvo. Prema našem sudu, to znači da imate još dva sata na raspolaganju. Vi ne morate da iskoristite cela dva sata, međutim, kad se svjedok ovamo vrati, imaćete na raspolaganju toliko vremena. To će da vam da otprilike nekih pola sata više nego što je imalo Tužilaštvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja mislim da je to nepravilno i nije u interesu istine i pravde, jer se ne može upoređivati vreme koje je Tužilaštvo koristilo na taj način što su i Tužilaštvo i svjedok, i jedan i drugi čitali pitanja i odgovore sve vreme tokom glavnog svjedochenja, a ne onako kako ste vi zamislili na početku, da svako ima svoje beleške u vidu podsetnika. Mi smo sve vreme pratili ovo. Oni su sve vreme čitali i pitanja i odgovore. Svjedok je doneo ogromnu količinu materijala i sve to kad se uporedi sa potrebnim vremenom, nesumnjivo bi meni trebalo da da pravo da u razumnim granicama nemam ograničenja pri unakrsnom ispitivanju ovog svjedoka. Ako vi stvari postavljate na ovakav način, pre svega vi mi ograničavate vreme.

SUDIJA MEJ: Ne slažemo se sa ovom konstatacijom. Mi moramo da razmotrimo šta je pravično i to u kontekstu jednog dugačkog suđenja. Moramo da uzmemo u obzir ravnotežu između te dve stvari. Naša je dužnost da ovo suđenje obavimo na ekspeditivan način. To je bila naša odluka, kada je reč o ovom svjedoku. Vi imate još dva sata na raspolaganju. Nakon toga ćemo da čujemo prijatelje suda i moguće dodatno ispitivanje. Generale, ako biste želeli da se vratite nazad onoga dana kada to bude bilo praktično za vas. To je sve za danas.

TUŽILAC NAJS: Časni Sude, pre nego što se gospodin Rajnefeld pozabavi sa sutrašnjim svjedokom...

SUDIJA MEJ: Molim da se prvo ovaj svjedok izvede iz sudnice.

TUŽILAC NAJS: Još nekoliko stvari za sledeću nedelju. Svedok za sredu je zaštićeni svedok. On dolazi tek sutra uveče, što znači da njega verovatno nećemo moći da pozovemo u sredu ujutru, budući da, naravno, moramo da prođemo kroz pripremni razgovor sa njim. Ukoliko završimo sa sutrašnjim svedokom do srede ujutru, mi ćemo onda nastojati da se ovo vreme iskoristi za svedoke po pravilu 92bis, pa bih zamolio optuženog da bude spreman da se bavi tom temom.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A možemo li da znamo ko je sutrašnji svedok?

SUDIJA MEJ: Možemo li to da saznamo? Gospodine Najs, recite ko je svedok za sutra.

TUŽILAC NAJS: Gospodin Caglinski, a gospodin Rajnefeld će sada o njemu da govori.

SUDIJA MEJ: I vi ćete onda gledati da pozovete zaštićenog svedoka koji je na listi ili prvog od svedoka po pravilu 92bis.

TUŽILAC NAJS: Tako je.

SUDIJA MEJ: Sada samo da pojasnimo, to će biti prvi od onih koje ćete da pokušate da pozovete.

TUŽILAC NAJS: U zavisnosti od unakrsnog ispitivanja, prvog ili možda prvu dvojicu, u zavisnosti od toga koliko će da bude vremena.

SUDIJA MEJ: No, u svakom slučaju započevićemo sa sutrašnjim svedokom i videćemo kako ćemo da napredujemo. Izvolite, gospodine Rajnefeld.

TUŽILAC RAJNEFELD: Hvala vam, časni Sude. Časni Sude, vrlo kratko, svrha mog zahteva koji sada iznosim pred vas je da od vas dobijem dozvolu da obelodanim izjavu svedoka koja je ranije bila revidirana. Iako se to čini pomalo neobičnim, stvari su ovakve: 11. septembra 2001. godine Tužilaštvo je podnelo Pretresnom veću zahtev u vezi sa svedokom Caglinskim kako bi se zaštitio identitet jednog čoveka koji se spominje u toj izjavi. Tokom 4. januara 2002. godine, Pretresno veće je naložilo da se obavi revizija i u skladu sa time revidirana izjava je obelodanjena prijateljima suda i optuženom. Tokom jučerašnjeg pripremnog razgovora sa svedokom Caglinskim, mi smo razgovarali i o tom revidiranom delu i ispostavilo se da postoji još jedna važna informacija, dodatna informacija koja se sada nalazi u dokumentu koji je dostavljen Pretresnom veću, optuženom i prijateljima suda na jednoj stranici. To je dokument od četiri pasusa i to je naš sažetak dodatnog sažetka svedočenja. Međutim, poteškoća sa ovim je da se ova informacija nalazi u kontekstu pasusa koji su ranije bili revidirani i odobreni. Drugim rečima, revidirani pasusi, iako oni ne sadrže ovu informaciju, sadržajno su relevantni. Razlog revidiranja je došao na osnovu Pravila 70, na zahtev samog svedoka. Svedok Caglinski je dao dozvolu Tužilaštvu da obelodani ovo svedočenje, ali ja ne mogu da dam revidiranu, odnosno nerevidiranu izjavu koja je sadržajno relevantna, bez vašeg naloga o tome. Prema tome, ovo je sadržaj aplikacije, i ja ne želim da učinim nešto, a da prethodno ne zatražim vašu dozvolu da dam punu izjavu.

SUDIJA MEJ: Imate dozvolu Pretresnog veća da iznesete punu izjavu.

TUŽILAC RAJNEVELD: Hvala vam, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Hvala vam. Mi ćemo sada da prekinemo sa zasедanjem i nastavićemo u sutra u 9.00.